

Mål och budget 2023 samt planeringsramar 2024-2026 för Kommunfullmäktige

Förvaltningens tekniska budget 2022-10-07

Innehållsförteckning

Beslut.....	4
Inledning	5
Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2023 - 2026	6
Politisk organisation	7
Agenda 2030, omvärlden och utmaningar för Uppsala län	8
Ekonomisk utblick	11
Internationell konjunktur	11
Svensk konjunktur.....	11
Kommunernas ekonomi	12
Demografi	14
Vision 2025 – Knivsta	15
Kommunfullmäktiges mål.....	16
Värde	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bo och trivas	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Växa.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Värna	Fel! Bokmärket är inte definierat.
KF-uppdrag	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Knivstas ekonomiska förutsättningar	19
Resultatbudget och -plan	22
Balansbudget och finansieringsanalys.....	24
Driftsbudget nämnder	26
Finansförvaltning	27
Kommunstyrelsen	29
Samhällsutvecklingsnämnd	31
Valnämnd.....	32
Överförmyndarnämnd	32
Kommunrevision	32
Socialnämnd	33
Utbildningsnämnd	34
Bygg och miljönämnden.....	35

Ekonomistyrningsprinciper	36
Bilaga 1 Investeringsplan.....	40
Bilaga 2 Ägardirektiv - Knivsta Kommunhus AB	44
Bilaga 3 Ägardirektiv – Kommunfastigheter i Knivsta AB.....	47
Bilaga 4 Ägardirektiv – Knivstabostäder AB.....	51
Bilaga 5 Ägardirektiv - Gredelinen KB.....	55
Bilaga 6 Kommunfullmäktiges program för utförare	57
Bilaga 7 Interna tjänster gemensamma förvaltningen	60

Beslut

Mål och budget 2023 med planeringsramar 2024-2026 daterad 7 oktober 2022 fastställs med följande innehåll:

- Kommunövergripande mål med tillhörande fokusområden och direktiv.
- Resultat- och balansräkning, med ett budgeterat resultat på 5 miljoner kronor.
- Driftbudget och investeringsplan för kommunstyrelsen och nämnderna.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att omsätta befintliga lån när de förfaller, samt nyupplåna vid behov upp till 100 miljoner kronor under 2023.
- Borgensavgifter för 2023 fastställs enligt modellberäkning till 0,58 procent för Kommunfastigheter i Knivsta AB, 0,45 procent för Knivstabostäder AB, Knivstavatten AB är borgensavgiften 0,36 procent.
- Skattesatsen för 2023 är 20,91 procent.

Inledning

Ingress

Närmaste 2 åren kommer präglas av lägre ekonomisk aktivitet i omvärlden som kommer innebära svagare skatteutveckling och därmed utmanande kommunal ekonomi.

Under 2021-2022 har Knivsta kommunkoncern varit återhållsamma med investeringar och nya åtaganden, det gör att kommunen nu står stark i osäkrare tider. I förvaltningens budgetförslag erhåller verksamheterna en uppräknig som motsvarar 3 procent för 2023 med succesiv minskning efterföljande år i takt med att pristrycket sjunker. Det motsvarar dock inte den kostnadsutveckling som förväntas vilket innebär att åtgärder behöver genomföras inom samtliga kommunala verksamheter för en ekonomi i balans.

Tidigare ospecificerade tillägg utgår, medel avsätts direkt till förvaltningen för innovation och förändringsarbete, visseblåsarfunktionen finansieras etc.

I osäkra tider är det viktigt att känna framtidstro och nästa år fyller Knivsta kommun 20 år, det ska firas och uppmärksammas lite extra (medel om 200 tusen kronor är avsatta).

Budgetprocessen

Mål och budgetprocessen i Knivsta startar ca 15 månader innan budgetårets start. Processen startar med en gemensam omvärldsspaning tillsammans med Region Uppsala. Därefter fokuseras spaningen mot de lokala förutsättningarna och utmaningarna i Framtid Knivsta.

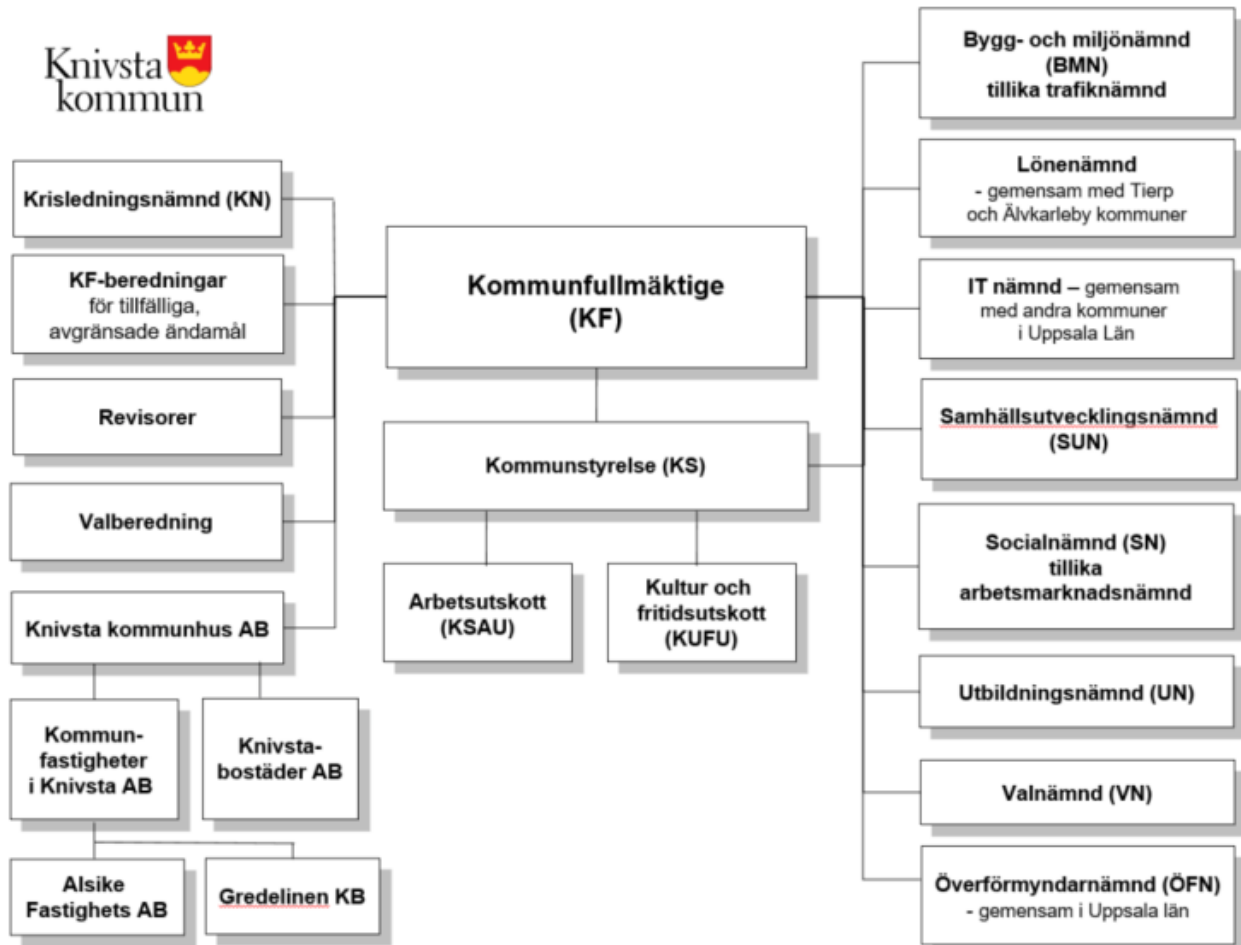
Denna omvärldsspaning presenteras under budgetdagar och blir underlag för inriktningsbeslutet som kommunstyrelsen tar beslut om. Förvaltningen tillsammans med nämnderna processar inriktningsbeslutets mål och ekonomiska ramar, det utmynnar sedermera i ett yttrande till kommunstyrelsen.

Budgetprocessen slutförs med en avslutande budgetdialog där yttranden processas och blir underlag för ett slutligt budgetförslag. Kommunstyrelsen tar normalt beslut om förslag till mål och budget under augusti månad och Kommunfullmäktige beslutar i september. Denna budgetprocess sker under ett valår, då beslutas om ett förslag i kommunstyrelsen under oktober och fastställs av Kommunfullmäktige i november månad.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2023 - 2026

Parti		Antal mandat
	Knivsta.nu	9
	Socialdemokraterna	5
	Moderata Samlingspartiet	4
	Sverigedemokraterna	4
	Kristdemokraterna	3
	Centerpartiet	2
	Vänsterpartiet	2
	Liberalerna	1
	Miljöpartiet	1

Politisk organisation

Agenda 2030, omvärlden och utmaningar för Uppsala län

Agenda 2030

Agenda 2030 är en internationell agenda för förändring mot ett hållbart samhälle. Under agendan finns 17 olika mål med delmål för en hållbar framtid. Sverige har som mål att vara ledande i genomförandet av agendan. Knivsta kommun ska tillhöra de kommuner som tar ansvar för det genomförandet.

Knivsta kommun har åtagit sig arbeta med länets regionala utvecklingsstrategi som tillika är länets agenda 2030 strategi. Den är styrande för att nå de globala målen för Knivsta kommun.

Kommunens invånare, medarbetare och politiker ska kontinuerligt ges information och utbildning i Agenda 2030, för att stärka förståelse och bidra till en god utveckling av de globala målen. I arbetet ska även näringsliv och civilsamhälle involveras.

Uppföljning och utvärdering av kommunens arbete med agenda sker genom kommunfullmäktiges mål och andra strategiskt beslutade styrdokument.

Regional utvecklingsstrategi - en nyskapande region

En nyskapande region innebär ett Uppsala län som är internationellt erkänt för en utmanings- och kunskapsdriven utveckling och hållbar tillväxt. Hela länet präglas av innovation, kreativitet och kompetens i såväl företag och offentlig sektor som samhället i stort. Företag har goda förutsättningar att starta och växa, och det finns en kompetensförsörjning som möter behoven. Vi har världsledande universitet, forskning och innovationssystem, som bidrar till att möta de stora samhällsutmaningarna. För att uppnå målbilden ovan ska Uppsala län arbeta för tre långsiktiga utvecklingsmål, som bryts ner i långsiktiga åtaganden.

- Kompetens till länets företag och organisationer
- Ett gott klimat för utveckling och hållbar tillväxt i hela länet
- Innovation för hållbar tillväxt och utveckling

Kompetens till länets företag och organisationer

Tillgång till tillräcklig och kompetent arbetskraft är avgörande för både näringslivets och samhällets utveckling. Det är av stor vikt att kompetensen hos alla länets invånare tas tillvara för att länets organisationer och näringsliv ska kunna verka och utvecklas. Här krävs kunskap och dialog för ökad matchning mellan utbildning och arbete, för att kunna anpassa insatser och utbildningar på rätt sätt för individer och aktörer inom kompetensförsörjningskedjan. För att nå positionen som ledande kunskapsregion är det viktigt med strukturerat arbete för att attrahera kompetent arbetskraft till länet, genom att exempelvis locka studenter att stanna kvar i länet efter examen.

Ett gott klimat för utveckling och hållbar tillväxt i hela länet

För att skapa ett gott klimat för länets näringsliv samt kultur och civilsamhälle behöver olika behov mötas. Det handlar om att skapa strukturer för att underlätta för fler människor att starta företag samt att säkerställa tillgänglig offentlig och privat service inom rimliga avstånd, tillgänglig kollektivtrafik och digital infrastruktur för att kunna bo och verka i hela länet. Uppsala län ska vara en plats med ett rikt konst- och kulturliv, där kulturskapare och kulturaktörer erbjuds olika typer av plattformar. I länet ska fler företag bli internationellt verksamma och besöksnäringen ska ges förutsättningar att växa hållbart och bidra till ökad sysselsättning, en levande landsbygd samt stärkt attraktionskraft i länet.

Innovation för hållbar tillväxt och utveckling

För att hantera rådande samhällsutmaningar krävs lösningar som baseras på kunskap som samproduceras av forskning, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle. Utmaningar och kunskap kan då användas som grund för innovation och utveckling av samhället och näringslivet. För att underlätta för detta ska Uppsala län arbeta för att stärka det regionala stöd som finns för företag och innovationssystem genom exempelvis långsiktigt hållbar finansiering. Att främja det sociala entreprenörskapet är ytterligare en viktig del. Uppsala läns regionala fokusområden är centrala i det utmaningsdrivna innovationsarbetet. Fokusområdena är avancerad produktion, energi- och miljöområdet, gröna näringar, techbranschen samt life science.

Programperiod 2021–2024

Utöver det långsiktiga utvecklingsarbetet har länets aktörer även belyst områden som ses som extra viktiga att prioritera under strategins programperiod 2021–2024. Det handlar om områden där det finns stora behov av kontinuerlig uppföljning och ett tydligt genomförande genom styrning av den högsta nivån i länets strategiska samverkan.

Arbetet ska ske inom samtliga tre utvecklingsområden – En region för alla, En hållbart växande region och En nyskapande region. Samtliga prioriterade mål är kopplade till de långsiktiga utvecklingsmålen och täcker sammantaget samtliga globala mål i Agenda 2030.

I arbetet med att skapa en region för alla ska ett utvecklingsarbete ske för att utveckla en nära och hälsofrämjande vård, samhälleliga förutsättningar för förbättrad fysisk och psykisk hälsa bland framförallt barn och unga samt ett gott samhällsklimat med hög tillit och inkludering.

- En region för alla lyfter fram hur ett samhälle format efter människan ger ett gott liv, med öppna och inkluderande miljöer.
- En hållbart växande region fokuserar på samhällsutvecklingen i Uppsala län, dess natur och livsmiljöer och förhållandet till omkringliggande län.
- En nyskapande region tar fasta på betydelsen av ett livskraftigt näringsliv och civilsamhälle samt förmågan till utmaningsdriven innovation hos företag och organisationer

Ekonomisk utblick

Sveriges kommuner och regioner är beroende av omvärldens ekonomiska tillstånd eftersom Sveriges välstånd till stora delar bygger på internationell handel. När den ekonomiska aktiviteten förändras i omvärlden påverkar det normalt sysselsättningen som genererar förvärvsinkomster och leder till skatteintäkter till kommunerna.

Internationell konjunktur

För två år sedan stod vi mitt i den första smittvågen av covid-19. Ännu sätter pandemin avtryck i världsekonomin. Den höga smittspridningen i Kina har föranlett regionala nedstängningar. Det leder bland annat till störningar varuförsörjningen som påverkar hela världen.

Det som började med stigande priser på framförallt energi under 2021 har nu övergått till en bred inflationschock världen över. Rysslands invasion av Ukraina påverkar inte minst den europeiska ekonomin negativt. Kriget är starkt bidragande till den senaste tidens ytterligare uppgång för energi- och råvarupriser och höjer osäkerheten för den ekonomiska utvecklingen framöver.

Inflationstakten är nu hög och brett förankrad, att risken för en pris- och lönespiral föranlett riksbanken världen över att höja styrräntor, en stramare penningpolitik i Sverige vilket pressar marknadsräntor uppåt. Perioden under de senaste tio åren av unikt låga räntor ser ut att vara till ända med besked. Inflations- och ränteuppgången utgör en markant åtstramning för världsekonomin och Sverige.

BNP tillväxt internationellt SKR

	2021	2022	2023	2024	2025
USA	5,7	2,8	2,3	2,6	2,5
Kina	7,9	3,8	6,0	5,5	5,5
EU	5,0	1,9	2,2	2,0	2,0
Världen	5,6	3,5	3,3	3,4	3,4

Svensk konjunktur

Svensk ekonomi har under våren 2022 präglas av återhämtning efter pandemin. Men i takt med det allt högre resursutnyttjandet dämpas nu tillväxten. Rysslands invasion av Ukraina har lett till en ökad ekonomisk osäkerhet och en konjunkturedgång är att vänta i Sverige och omvärlden.

De höga energi- och livsmedelspriserna har en omedelbar urholkande effekt på hushållens reala disponibelinkomster. De stigande räntor kommande år bidrar även till en markant dämpning av hushållens disponibelinkomster.

Den offentliga konsumtionen förväntas dock öka till följd av kriget. Ett ökat flyktingmottagande, upprustning av försvaret etc.

Arbetsmarknaden är stark, de månatliga utfallen för AKU indikerar redan nu en verkligt stark arbetsmarknad: såväl sysselsättningsgraden som arbetskraftsdeltagandet är klart högre än före pandemin. Statistik över antalet arbetslösa visar en nedgång för 2022 men under 2023 bedömer SKR att arbetsmarknaden når jämviktsarbetslösheten och att arbetslösheten vänder upp.

Tillgången och prisutvecklingen för viktiga råvaror som gas har blivit mer osäker till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Oklarheten om hur utbudssituationen på råvaru- och energimarknaderna kommer utvecklas gör att det blir svårt att bedöma hur varaktig inflationen kommer att vara i Sverige och omvärlden. SKR prognos för KPIF-inflation 7,1% i år och bedömningen är att den faller tillbaka under 2023.

Detta innebär att Riksbanken behöver/har agerat för att få ned inflationen till målet om 2 %, reporäntan har höjts till 1,75% i september 2022 och flera höjningar är att vänta

Nyckeltal för den svenska ekonomin SKR

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BNP*	-2,4	5,0	2,1	1,0	2,2	2,5
Hushållens konsumtion	-4,7	5,8	4,1	2,3	1,6	1,6
Relativ arbetslöshet	8,5	8,8	7,7	7,9	8,0	7,8
Timlön, nationalräkenskaperna	4,8	3,5	4,3	2,8	3,0	3,1
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,1	2,6	2,8	3,1	3,3	3,4
Konsumentpris, KPIF	0,5	2,4	7,1	4,5	2,2	2,0
Konsumentpris, KPI	0,5	2,2	7,7	6,6	2,6	2,0

*) Kalenderkorrigerad utveckling

Kommunernas ekonomi

Kommunernas resultat uppgick till 47 miljarder kronor. De starka resultaten förklaras av en betydligt snabbare ekonomisk återhämtning än väntat.

Efter att ha hanterat effekterna av pandemin ställer nu kommunerna om för att ta hand om av konsekvenserna av kriget i Ukraina. Flyktingrörelser, ett osäkert säkerhetsläge, stora prisökningar på bland annat energi och livsmedel, höga pensionskostnader och en osäker samhällsekonomisk utveckling kommer att präglade kommunernas ekonomi.

Den demografiska utvecklingen har under det senaste decenniet ökat behovet av kommunal verksamhet men om än måttlig takt. De som är över 80 år utgör drygt 69 procent av brukarna inom hemtjänsten och 77 procent av de på särskilda boenden. Denna grupp har ökat ungefär i takt med den arbetsföra befolkningen de senaste tio åren.

De kommande tio åren ökar befolkningen som är 80 år och äldre med nära 50%. Enligt den demografiska behovsökningen skulle äldreomsorgen med dagens personaltäthet behöva ytterligare cirka 65 000 personer fram till 2031 men samma arbetssätt som idag. Det är en enorm kompetensförsörjningsutmaning.

Civilförsvaret är en annan angelägen och aktuell fråga. Kommunernas arbete med civilt försvar regleras i första hand i Lagen om extraordinära händelser (LEH) och staten ska ersätta kommunerna för kostnader för de förberedande uppgifter som utförs. Mot bakgrund av Rysslands invasion av Ukraina har regeringen satsat 800 miljoner kronor på civilt försvar i vårändringsbudgeten, varav 80 miljoner på kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar. En fortsatt satsning är att vänta och MSB har nu fått i uppdrag att tillsammans med andra statliga myndigheter ge förslag på åtgärder för att stärka det civila försvaret.

Ökande pensionskostnaderna i kommunerna under 2023 med 17 miljarder kronor jämfört med året innan. Ökningen förklaras främst av inflationen och ökat prisbasbelopp men även av höjda avgifter i det nya pensionsavtalet. I kommunerna svarar det nya pensionsavtalet, AKAP-KR, för omkring 40 procent av kostnadsökningen. Avgifterna höjs från 4,5 till 6 procent av lönesumman upp till taket på 7,5 inkomstbasbelopp.

Hög inflation, höga pensionskostnader, svårt kompetensförsörjningsläge och ett högre ränteläge gör kommande år svårbedömda. Fortsatt höga investeringar gör att höga resultat krävs för att inte upplåningen ska dra iväg. Kommunerna är nu inne i budgetarbetet och de förutsättningar som råder har blivit väsentligt sämre på kort tid. Ska ett generellt resultatmål på 2 procent av skatter och bidrag hållas med befintlig skattesats måste förändringar i verksamhet och kvalitet göras.

SKR's maj prognos 2022 för skatteunderlaget har en markant upprevidering av löneökningstakten på den svenska arbetsmarknaden (perioden 2022–2025) skett. Detta bidrar till en upprevidering av prognosen för lönesumman samt det kommunala skatteunderlaget nominellt. Även förändringar i sysselsättningen har stor betydelse för skatteunderlaget, vilket bedöms ha en svagare utveckling från 2023.

Realt utvecklas skatteunderlaget svagt och till och med negativt under 2023 eftersom kostnaderna väntas öka snabbare än skatteintäkterna. Den samhällsekonomiska utvecklingen kommer kommande år att i hög grad präglas av just den urholkning av ”köpkraften” som snabbt stigande priser och löner leder till.

Olika skatteunderlagsprognoser

	2021	2022	2023	2024	2025
SKR, aug 22	5,3	4,9	4,7	4,4	4,5
Regering, april 22	5,0	4,2	4,5	3,4	3,6
ESV, juni 22	5,1	4,5	4,1	4,0	3,7
SKR, aug Real ökning	2,6	1,9	-1,9	0,6	3,1

Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prispförändringar på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. I tabellen nedan redovisas SKR senaste bedömning av prispförändringar under perioden 2021–2025. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, till exempel i budgetarbetet.

För 2023 är det beräknade kostnadstrycket 5,8 procent vilket sett tillbaka senaste 5 åren är en hög nivå, från 2024 bedöms kostnadstrycket åter normaliserats. Utöver kostnadstrycket finns även en volym och kvalitetsökning att förhålla sig till, den beräknas uppgå till cirka 1 procent årligen.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV), SKR

	2021	2022	2023	2024	2025
Arbetskraftskostnader	2,0	2,0	6,6	4,2	1,6
Övrig förbrukning	4,5	6,0	3,8	2,7	2,7
Sammanvägd prisändring	2,7	3,2	5,8	3,7	1,9

Demografi

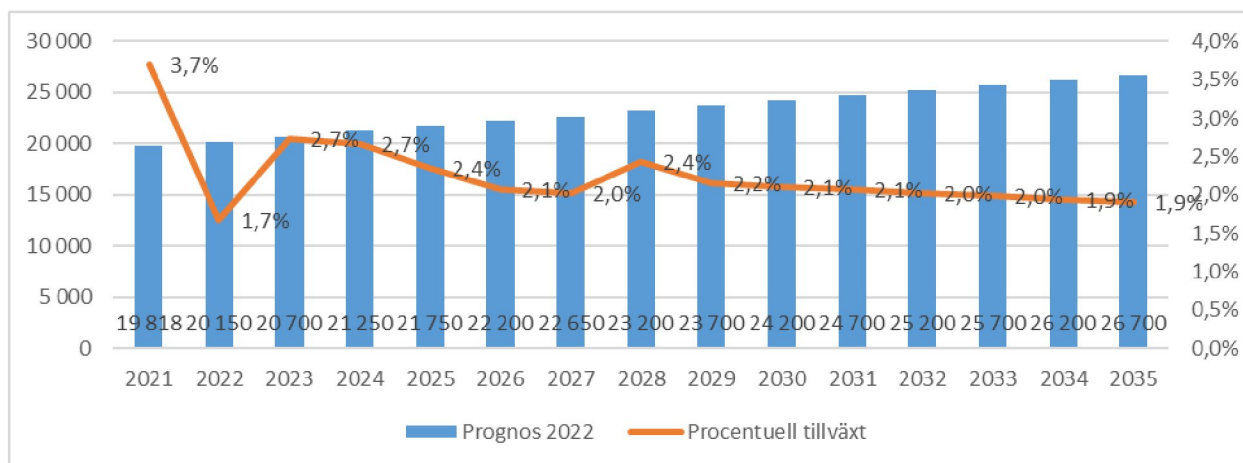
Intäkterna från skatter och utjämning bestäms av folkmängden i kommunen och dess befolkningssammansättning. Intäkterna ökar vid fler invånare oberoende av invånarnas ålder och inkomst då skillnader till största delen justeras via inkomstutjämningen. Kommunen påverkas också av en omfördelning (kostnadsutjämning) mellan kommuner, exempelvis får kommuner med hög andel äldre ett utjämningsbidrag och tvärtom (befolkningssammansättningen).

Därför är befolkningsprognosen ett mycket viktigt verktyg för att i förväg planera och beräkna kommunens framtida intäkter och kostnader men också planera den framtida välfärdsservicen.

Befolkningsprognosen bygger på byggnationsplaner i kommunen samt historisk statistik över in- och utflyttningsmönster samt födelsenetto. Befolkningstillväxten beräknas vara i genomsnitt 2,2 procent per år eller 492 nya invånare per år, i ett nationellt perspektiv är det hög tillväxttakt.

En befolkningsprognos är förenat med osäkerheter, framförallt byggnationer. En förändring i bostadsbyggandet påverkar prognosen särskilt flerfamiljshus.

Diagram befolkningsprognos 2021-2035

Befolkningssammansättningen i Knivsta kommun skiljer ut sig mot genomsnittskommunen. Drygt 30% av invånarna är under 20 år medans andelen över 65 år är bland de lägsta i Sverige (ca 14 %). Det är också förklaringen till att Knivsta har Sveriges lägsta medelålder.

Tabell åldersgrupper 2021-2035

Ålder	2021	2025	2030	2035
0-5	1 682	1 805	2 006	2 220
6-15	3 172	3 359	3 589	3 919
16-19	1 158	1 257	1 350	1 434
20-34	3 375	3 748	4 161	4 708
35-64	7 711	8 644	9 788	10 689
65-79	2 150	2 140	2 164	2 508
80-w	570	796	1 142	1 221
Summa	19 818	21 750	24 200	26 700

Vision 2025 – Knivsta

Den moderna och kunskapsintensiva småstaden med förankring i en aktiv och levande landsbygd – mitt i tillväxtregionen Stockholm-Uppsala – skapar attraktionskraft både för boende och företag och befäster Knivsta som en föregångskommun för det hållbara samhället.

Knivstas identitet

- En del av tillväxtregionen Stockholm-Uppsala
- En kommun öppen för förändringar
- En modern småstad och en levande landsbygd i samverkan
- En föregångskommun och mötesplats för ett hållbart samhälle
- En växande kommun med 20 000 – 25 000 invånare
- Ett näringsliv i utveckling med fler kunskapsintensiva företag
- En ökande andel av befolkningen arbetar i Knivsta

Fokusområden

Hållbar utveckling	Ekonomiskt	Ekologiskt	Socialt
Arbete	Utvecklad infrastruktur Bra kommunikationer Entreprenörskap Lokal energiproduktion	Energi och miljöFler jobb i Knivsta	Landsbygd i utvecklingBesöksnäring och närturism
Lärande	Hög kvalitet på skolans utbildning	Livslångt lärande	Lära ut och lära in
Livskvalitet	DelaktighetAktivt föreningslivMångfald av boendeformer	FolkhälsaFungerande kollektivtrafik Närodlat mat	DemokratiLivspusselBoendemiljöFritid och kulturValfrihet

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges mål utgår från agenda 2030, kommunens vision och regionens regionala utvecklingsstrategi. Tillsammans anger de vad som är prioriterat under mandatperioden och hur kommunstyrelsen och nämnder ska bidra. Kommunstyrelsen och nämnden kan även komplettera med egna mål och indikatorer med utgångspunkt i kommunfullmäktiges mandatmål och andra relevanta styrdokument.

Knivsta kommun ska säkerställa god ekonomisk hushållning

Indikator	Utfall 2021	Måltal 2023
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)	3,9	<5
Soliditet inkl pensionsförpliktelse (%)	45,9	>40,0
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommunkoncern, (%)	7,4	0,4
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%)	53	>50

Knivsta kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarens kompetens tas tillvara

Indikator	Utfall 2021	Måltal 2023
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	83	bibehålla
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex	83	bibehålla

I Knivsta kommun ska invånarnas, näringslivets och organisationers erfarenheter och åsikter tas tillvara i samhällsbyggandet

Indikator	Utfall 2021	Måltal 2023
Andelen unga som anser att de har mycket stora eller stora möjligheter att föra fram åsikter till de som bestämmer i kommunen, andel (%)	13	Öka
Medborgarundersökningen - Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)	20	Öka
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	94	Bibehålla

Knivstas invånare och särskilt unga ska ges möjlighet till en meningsfull fritid och grundläggande förutsättningar till en god hälsa

Indikator	Utfall 2021	Måltal 2023
Andel elever i åk 9 som skattar sin hälsa som bra, andel (%)	65	Öka
Samlat (NKI) värde av kultur. och fritids brukarundersökning	87	Bibehålla
Medborgarundersökningen - Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen, andel (%)	17	Öka

Knivsta kommuns förskolor och skolor ska bidra till ett livslångt lärande med likvärdiga villkor och goda resultat

Indikator	Utfall 2021	Måltal 2023
Andel föräldrar som är nöjda med sitt barns förskola i sin helhet, andel (%)	93	Öka
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	80	Öka
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	89	Öka
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	88	Öka

Kommunens invånare ska erbjudas kvalitativt stöd utifrån sin aktuella livssituation

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Måltal 2023
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		85	Bibehålla
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		69	Öka
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	72	86	Öka

Knivsta kommun ska bygga hållbar stad och landsbygd

Indikator	Utfall 2021	Måltal 2023
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	77	Bibehålla

Knivsta kommun ska verka och planera för positiv miljöpåverkan

Indikator	Utfall 2021	Måltal 2023
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	26	bibehålla
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)		öka
Andelen närproducerade livsmedel som inhandlas, andel (%)	87	bibehålla
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	48	öka

Knivstas ekonomiska förutsättningar

Kommunallagen föreskriver i 11 kap 1§ att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Enligt flerårsplanen uppnås god ekonomisk hushållning under perioden.

I beräkningarna av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning har kommunen använt Sveriges Kommuner och Regioners skatteunderlagsprognos per augusti 2022 med kommunens befolkningsprognos (framtagen juli 2022). Fastighetsavgiften är enligt senaste prognos från SCB. I beräkningarna har även de statsbidragen för välfärdssatsningar gällande höjning av generella statsbidrag och riktade statsbidrag äldreomsorg inkluderats.

Skattesats

Skattesatsen för budget 2023 är 20:91 kr (ingen förändring).

Resultatbudget

Det budgeterade resultatet för verksamhetsår 2023 uppgår till 5 miljoner kronor. Det finansiella målet uppgår till 0,4 procent av finansnetto, skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning.

I budgeten beräknas skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning uppgå till 1,3 miljarder kronor och det är en ökning jämfört med föregående budgetår med cirka 22 miljoner kronor. Budgeten är beräknad på att 20050 invånare är folkbokförda i Knivsta kommun den 1 november.

Verksamhetens externa intäkter beräknas uppgå till 318 miljoner kronor, de stora externa intäkterna utgörs av statsbidrag, avgifter och hyresintäkter, samt exploateringsnettot.

Verksamhetens bruttokostnad är budgeterad till 1,6 miljard kronor, 4,9 procent högre än föregående budgetår. De största kostnaderna är löner, därefter köp av huvudverksamhet.

Kapitaltjänstkostnader (ränta och avskrivning) är beräknad till 38 miljoner kronor. Avskrivningar avser främst investeringar i infrastruktur, maskiner och inventarier. Huvuddelen av kommunens hyresavtal är klassade som finansiell leasing och utgör därför både en anläggningstillgång och skuld, vilket medför avskrivningskostnader och underhåll istället för lokalhyra.

Finansnettot budgeteras till 11,7 miljoner kronor. Utdelning budgeteras från Kommuninvest (500 tkr) och Knivsta kommunhus AB (10 mnkr). Övriga finansiella intäkter är i huvudsak borgensavgifter. Finansiella kostnader är implicit ränta finansiell leasing och bankavgifter.

Budgeten avser kommunens samtliga verksamheter, men påverkar även kommunens helägda bolag också eftersom de i huvudsak är beroende av de kommunala skatteintäkterna indirekt genom att de kommunala verksamheterna betalar lokalhyra till bolagen som är finansierade av skatteintäkter.

Genom att Knivsta kommun får fler invånare, innebär det förutom ökade skatteintäkter också ökade behov av kommunal service. Det gäller i huvudsak förskola, grundskola, infrastruktur (vägar, cykelvägar, vatten och avlopp etc). Även befolkningsammansättningen har betydelse för behoven, exempelvis en åldrande befolkning.

Den generella uppräkningsfaktorn är 3 procent år 2023 och stegvis lägre för resterande del av planperioden, vilket innebär att det krävas en effektivisering om cirka 2 procent per år för att parera kostnadsökningar (pristrycket beräknas uppgå till drygt 5 %).

Kommunens två största nämnder utgör 81 procent av den budgeterade nettokostnaden, varav

utbildningsnämnden 758 miljoner kronor 56 procent. Socialnämndens nettokostnad beräknas till 344 miljoner kronor eller 25 procent av kommunens nettokostnad.

Investeringar

Investeringsutgiften för planperioden (2023-2026) beräknas till 809 miljoner kronor och för budgetår 2023 finns 157 miljoner kronor avsatt till investeringar.

Exploateringsverksamhetens investeringar uppgår till 440 miljoner kronor, vilket motsvarar lite drygt 50 procent av investeringsplanen. Dessa investeringar är mer eller mindre en förutsättning för att ”förädla” mark. De nya anläggningstillgångar som kommer av exploateringen finansieras i huvudsak av exploatörerna genom exploateringsbidrag för allmän platsmark.

Andra stora investeringar är infrastruktur som gator och vägar samt gång- och cykelvägar. Investeringsramen uppgår till 135 miljoner kronor under planperioden.

Investeringar i nya verksamhetslokaler beställs av kommunen och verkställs normalt av kommunens helägda bolag, Kommunfastigheter i Knivsta AB. Varje investeringsbeslut i bolagen tas av respektive bolagsstyrelse inklusive investeringsram. I beställning från kommunen finns en kalkylerad driftkostnad (lokalhyra) som bolaget måste förhålla sig till vid genomförandet av byggnationen.

Investeringar är förknippat med en nyttjandeperiod som varierar från 3 år och uppåt och innebär långsiktiga driftkostnadsåtaganden. En investering påverkar således driftkostnaderna genom ökade kapitaltjänstkostnader (avskrivningar och internränta), men kan även få effekt på exempelvis personalbehov, underhåll, energikostnader, lokaleffektivitet etc. Beviljade investeringsmedel enligt investeringsplanen innebär inte per automatik en utökad driftbudget.

För budgetår 2023 fastställs internräntan till 1,25 % (föregående år 1,0 %). Räntan ska fungera som både en källa till finansiering av upplåningskostnader men även som skapa incitament och förståelse för hålla ned investeringsutgifter.

Balansbudget och finansiering

Utifrån givna förutsättningar i resultatbudgeten och investeringsbudgeten har en balansbudget upprättats för planperioden. Balansbudgeten visar kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt, det vill säga vilka tillgångar som finns samt hur dessa är finansierade, vilket redovisas på skuldsidan. Balansomslutningen beräknas växa med nära 5 procent årligen under perioden.

För perioden 2023-2026 planeras investeringar på totalt 367 miljoner kronor (exklusive exploatering). Det motsvarar kommande års avskrivningar och överskott, dvs en självfinansieringsgrad över 100 % och att inga nya lån behövs för budgetens genomförande. Kommunfullmäktige har bemyndigat kommunstyrelsen att låna upp till 100 miljoner kronor för budgetens genomförande.

Bruttosjälvfinansieringsgraden (exklusive exploateringen och finansiella investeringar) uppgår till 173,7 procent för kommande perioden 2021-2024. Bruttosjälvfinansieringsgraden beräknas genom sammanslagning av medel från årets verksamhetsresultat exklusive avskrivning, i förhållande till de planerade investeringarna (exklusive finansiella investeringar). Genomförs en investering påverkas driftkostnaderna genom ökade kapitaltjänstkostnader (avskrivning och ränta).

Soliditeten, eget kapital i relation till tillgångarna, visar kommunens långsiktiga

betalningsförmåga, och uttrycks normalt i procent. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen väntas vara stabil och något ökande under planperioden (från drygt 53 % år 2022 till 59 % år 2024).

Pensionsförpliktelsen som ligger utanför balansräkningen beräknas uppgå till 145 mnkr den 1 januari 2023 och väntas kommande år minska långsamt i absoluta tal, mätt i kronor per invånare sjunker den ännu snabbare.

Avgifter och interna priser

Kommunfullmäktige fastställer kommunala avgifter. För budgetår 2023 har nämnderna möjlighet att höja externa avgifter upp till 5 procent för interna priser får priser justeras upp till 3 procent.

Finansiering för budgetens genomförande

Kommunstyrelsen får i uppdrag att omsätta befintliga lån när de förfaller, samt vid behov nyupplåna upp till 100 miljoner kronor under 2023.

Känslighetsanalys

Ett stort antal faktorer styr kommunens ekonomiska utveckling. Beroendet av omvärlden kan beskrivas genom upprättandet av en känslighetsanalys.

Känslighetsanalys, miljoner kronor		Miljoner kr
Utdebitering skatt, förändring med 10 öre	+/-	5,6
Befolkning, förändring med 100 personer	+/-	5,9
Utgjämning och statsbidrag, förändring med 1 %	+/-	1,4
Löner, förändring med 1 %	+/-	6,5
Prisförändring varor och tjänster med 1 %	+/-	8,5

Resultatbudget och –plan

(Belopp i mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	301,5	318,0	314,4	310,8	307,2
Verksamhetens kostnader	-1 523,4	-1 594,1	-1 653,4	-1 703,7	-1 757,5
Avskrivningar	-38,0	-38,0	-38,0	-38,0	-38,0
Verksamhetens nettokostnader ¹	-1 259,9	-1 314,1	-1 377,0	-1 431,0	-1 488,3
Skatteintäkter	1 114,0	1 170,5	1 255,0	1 326,4	1 405,0
Generella statsbidrag och utjämning ²	171,9	137,0	140,8	140,7	126,0
Verksamhetens resultat	26,0	-6,6	18,8	36,1	42,8
Finansiella intäkter	15,0	18,5	11,5	11,5	11,5
Finansiella kostnader	-6,8	-6,9	-7,1	-7,3	-7,5
Resultat efter finansiella poster	34,3	5,0	23,2	40,3	46,8
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	34,3	5,0	23,2	40,3	46,8
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	34,3	5,0	23,2	40,3	46,8
Specificering vissa poster					
¹Verksamhetens nettodriftskostnad					
Nämndernas externa intäkter	-222,0	-222,0	-222,0	-222,0	-222,0
Exploateringsnetto	-30,0	-40,0	-36,0	-32,0	-28,0
Exploateringsersättning		-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
Riktade statsbidrag	-10,4	-5,5	-5,5	-5,5	-5,5
Generella statsbidrag	0,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Avgifter förskola	-25,6	-25,8	-26,1	-26,3	-26,6
Avgifter äldreomsorg	-6,7	-6,7	-6,8	-6,9	-6,9
Hysesintäkter	-6,9	-6,9	-7,0	-7,1	-7,1
Nämndernas budgettramar exkl kapitaltjänstkostnad	1 510,4	1 583,5	1 641,8	1 692,0	1 745,6
Pensionsutbetalningar	7,5	9,1	10,0	10,2	10,3
KS medel för bokslutsreglering & medel vid investering	2,5	5,5	5,5	5,5	5,5
KS aktiv personalpolitik	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kompensation nämnder aktiv personalpolitik åren efter		0,0	0,0	0,0	0,0
KS förändrings- och innovationsstöd	6,3	4,0	4,0	4,0	4,0
KS skola 1:1 (datorer)	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	38,0	38,0	38,0	38,0	38,0
Finansiell leasing, implicit ränta	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
Interna poster	-4,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Summa	1 259,9	1 314,1	1 377,0	1 431,0	1 488,3

²Generella statsbidrag och utjämning					
Inkomstutjämning	57,2	82,1	81,8	99,2	100,8
Kostnadsutjämning	60,3	27,3	32,7	23,5	14,2
Regleringsavgift/bidrag	54,4	30,5	30,4	23,3	17,3
Lss-utjämning	-38,0	-42,7	-43,8	-45,0	-46,1
Fastighetsavgift	38,0	39,8	39,8	39,8	39,8
Summa	171,9	137,0	140,8	140,7	126,0

Balanskravsbudget	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
	2022	2023	2024	2025	2026
Årets resultat	34,3	5,0	23,2	40,3	46,8
avgår samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
tillägg för realisationsvinster enligt undantag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
tillägg för realisationsförlust enligt undantag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
tillägg för orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
avgår återföring av realiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	34,3	5,0	23,2	40,3	46,8
avgår medel till resultatutjämningsreserv	21,4	0,0	0,0	0,0	0,0
tillägg medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	34,3	5,0	23,2	40,3	46,8
avgår synnerliga skäl att inte återställa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat från tidigare år	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa negativt ackumulerat balanskravsresultat	34,3	5,0	23,2	40,3	46,8
Balanskravsresultat att reglera	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Balansbudget och finansieringsanalys

(Belopp i mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Anläggningstillgångar	908	1013	1028	1038	1033
Omsättningstillgångar	315	270	297	341	433
Summa tillgångar	1 223	1 283	1 325	1 379	1 466
Eget kapital	732	832	860	924	1011
<i>I. Årets Resultat</i>	34,3	5,0	23,2	40,3	46,8
<i>II. Resultatutjämningsreserv</i>	40,0	70,0	70,0	70,0	70,0
<i>III: Övrigt Eget Kapital</i>	658,1	756,7	766,8	813,3	894,0
Avsättningar	8	9	10	10	10
Långfristiga skulder	227	187	187	187	187
Kortfristiga skulder	255	255	268	258	258
Summa skulder och eget kapital	1 223	1 283	1 325	1 379	1 466
Soliditet i %	59,9%	64,8%	64,9%	67,0%	68,9%
Soliditet inkl ansvarsförbindelser	48,7%	53,5%	54,0%	56,8%	59,7%

Finansieringsanalys

(Belopp i mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat	34,3	5,0	23,2	40,3	46,8
Justering för ej likviditetspåverkande poster	38,0	51,5	51,5	51,5	51,5
Kortfristiga fordringar (ökning -/minskning+)	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringsfastigheter & lager (ökning -/minskning+)	1,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Kortfristiga skulder (ökning+/-minskning-)	15,0	0,0	13,0	-10,0	0,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	93,8	57,5	88,7	82,8	99,3
Investeringar i materiella tillgångar	-45,0	-51,0	-53,0	-48,0	-33,0
Förvärv av finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av materiella	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-43,0	-51,0	-53,0	-48,0	-33,0
Nyupptagna av lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Amortering av skulder för finansiell leasing	-13,5	-13,5	-13,5	-13,5	-13,5
Amortering av långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-13,5	-13,5	-13,5	-13,5	-13,5
Förändring av likvida medel	37,3	-7,0	22,2	21,3	52,8

Pensioner

	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2025
Pensionsskuldens förändring					
Ansvarsförbindelse (avser tid före 1998) inkl. löneskatt, mnkr	136,6	145,4	145,0	140,8	135,5
Årliga pensionsutbetalningar inkl. löneskatt, tkr	7 500	9 111	10 027	10 182	10 320

Ekonomiska nyckeltal och skattesats

	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2025
Årets resultat, mnkr	34,3	5,0	23,2	40,3	46,8
Nettodriftskostnader i procent av skatteintäkter och utjämning	97,3%	99,6%	98,3%	97,3%	96,9%
Årets resultat i procent av finansnetto, skatteintäkter och utjämning	2,7%	0,4%	1,7%	2,7%	3,1%
Soliditet (eget kapital i % av samma tillgångar)	59,9%	64,8%	64,9%	67,0%	68,9%
Soliditet inklusive pensionsåtagande före 1998	48,7%	53,5%	54,0%	56,8%	59,7%
Långfristiga skuld mnkr	227,0	187,0	187,0	187,0	187,0
Nettoinvesteringar, mnkr	43,0	51,0	53,0	48,0	33,0
Bruttosjälvfinansieringsgrad investeringar (ej finansiella)	160,6%	110,8%	141,0%	191,3%	297,9%

Kommunal skattesats, kr

	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Knivsta kommun	20,91	20,91	20,91	20,91	20,91
Regionskatt Uppsala Län*	11,71	11,71	11,71	11,71	11,71
Summa skattesats	32,62	32,62	32,62	32,62	32,62
Medlem i Svenska Kyrkan	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03
Begravningsavgift	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26
Summa skattesats inkl kyrkoavgift	33,91	33,91	33,91	33,91	33,91

Driftsbudget nämnder

Nämnderna tilldelas ett internt kommunbidrag som skall täcka verksamheternas nettokostnader. En verksamhet kan budgeteras på flera nämnder, exempelvis så återfinns kostnader för infrastruktur hos såväl samhällsutvecklingsnämnden som bygg- och miljönämnd, kostnader för vård och omsorg hos socialnämnden och samhällsutvecklingsnämnden.

Budgettilldelningen beräknas med hänsyn till volymförändringar och politiska prioriteringar. Nämnderna erhåller även en indexering av de ekonomiska ramarna som kompensation för pris- och löneutveckling. Nämndernas resultat budgeteras till 0 mnkr. Det totala kommunbidraget för 2022 uppgår till cirka 1,36 miljard kronor, en ökning med 6 procent jämfört mot året innan (indexering, volym och politiska prioriteringar).

	2023	2024	2025	2026
Kommunstyrelsen - verksamhetsnämnd	199 272	202 950	206 413	210 949
Samhällsutvecklingsnämnden	46 687	48 094	49 367	50 651
Socialnämnden	343 910	361 205	377 186	393 216
Utbildningsnämnden	758 123	792 530	822 246	852 112
Bygg- och miljönämnden	9 646	9 888	10 104	10 326
Övriga nämnder	2 342	3 300	2 453	3 707
Summa	1 359 980	1 417 967	1 467 769	1 520 961

Indexeringen 2023 är generellt 3 procent. Indexeringen innebär i praktiken ett effektiviseringskrav på verksamheterna eftersom SKR:s befarar ett prisindex för kommunal verksamhet (PKV) under budgetår 2023 med nära 6 %.

Knivsta fortsätter att växa och flera verksamheter får ökade resurser men får också ett större uppdrag till följd av befolkningstillväxten. För att uppnå ekonomi i balans kommer verksamheterna våga förändra och utveckla processer, samt pröva alla kostnaderna som inte direkt är förknippade med uppdraget. Ökad lokaleffektivitet (samordning/förtätning) kommer också vara aktuellt för att frigöra medel till verksamheten för kärnuppdraget.

De största investeringsutgifterna ligger under samhällsutvecklingsnämnden som ansvarar för exploatering och kommunens infrastruktur. Detaljerad investeringsplan återfinns i Bilaga 1.

	2023	2024	2025	2026
Kommunstyrelsen	52 300	48 775	46 050	45 775
Samhällsutvecklingsnämnden	98 400	161 300	183 900	146 700
Bygg- och miljönämnden	1 000	1 500	1 000	2 000
Socialnämnden	1 100	1 100	1 100	1 100
Utbildningsnämnden	4 545	3 820	3 445	3 620
Summa investeringar kommun	157 345	216 495	235 495	199 195

Finansförvaltning

Alla nämnder erhåller kommunbidrag från en finansiell enhet, benämnd finansförvaltning. Ansvaret för finansförvaltningens räkenskaper vilar på Kommunstyrelsen. Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, bidrag, vissa riktade statsbidrag.

Exploateringsnettot är nettot av intäkter och kostnader för verksamheten. Kostnaderna är normalt utgifter för markvärdet och utbyggnad av infrastruktur (allmän platsmark). Dessa kostnader är normalt finansierade av exploatörer, så kallad exploateringsersättning för allmän platsmark. Under perioden 2023-2026 uppgår det totala nettot till 160 miljoner kronor, i genomsnitt 40 miljoner kronor per år.

Finansnetto består av finansiella intäkter (utdelningar från kommunala bolag och borgensavgifter) och finansiella kostnader (räntekostnader lån).

Vidare bokförs ett internt personalomkostnadspålägg (PO) som en intäkt mot finansförvaltningen som ska bekosta arbetsgivaravgifter och pensioner, syftet med ett pålägg är att förenkla den ekonomiska planeringen för verksamheten, deklaration av arbetsgivaravgifter etc hanteras centralt och motsvarar intäkten för PO.

Nämndernas kommunbidrag är den största kostnaden och motsvarar begreppet nettokostnad som används bland olika nyckeltal. Kostnader för bokslutsreglering och finansiering av drift vid investering finns budgeterade centralt under finansförvaltningen, avsättning är 5,5 miljoner kronor per år. En avstämning mot faktiskt utfall görs i boksluten och regleras mot respektive nämnd (utbildningsnämnden, samhällsutvecklingsnämnden och socialnämnden). Om den planerade volymen blir lägre faktiskt utfall regleras det genom en återbetalning av kommunbidrag till finansförvaltningen.

Budgetposten kommunstyrelsen innovation och förändringsmedel avser medel för att stimulera till innovation, utveckling och förändring. Budgeten är minskad till 4 mnkr, 2 mnkr har flyttats till förvaltningen och kommundirektören för beslut om mindre åtgärder.

Finansförvaltningen under kommunstyrelsen

	Budget 2022	Budget 2023	plan 2024	plan 2025	plan 2026
INTÄKTER					
Kommunalskatt*	1 104 156	1 170 467	1 255 017	1 326 370	1 405 048
Inkomstutjämning	57 212	82 145	81 761	99 151	100 824
Kostnadsutjämning	60 306	27 276	32 747	23 464	14 199
Regleringsavgift/strukturbidrag	54 403	30 509	30 350	23 316	17 303
Lss-utjämning	-37 973	-42 672	-43 842	-45 013	-46 077
Slutavräkning	9 874				
SUMMA skatter, bidrag och kommunaleko. Utjämning	1 247 978	1 267 724	1 356 034	1 427 289	1 491 298
Fastighetsavgift	37 969	39 755	39 755	39 755	39 755
Exploateringsnetto (Knivsta+Alsike)	30 000	40 000	36 000	32 000	28 000
Exploateringsersättningar allmän platsmark		6 000	6 000	6 000	6 000
Riktade statsbidrag Maxtaxa fsk/fritids (till Utbildningsnämnden)	10 370	5 500	5 500	5 500	5 500
Riktade statsbidrag Äldreomsorg (till Socialnämnden)		5 000	5 000	5 000	5 000
PO-pålägg (intern)	162 521	161 976	163 595	165 231	166 883
SUMMA exploatering och statsbidrag	202 891	218 476	216 095	213 731	211 383
	Budget 2022	plan 2023	plan 2024	plan 2025	plan 2026
KOSTNADER					
Kommunbidrag/nettokostnad	-1 287 269	-1 359 980	-1 417 967	-1 467 769	-1 520 961
KS uppsiktsplikt, bokslutsreglering etc	-2 500	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
KS attraktiv arbetsgivare (löneöversyn)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
KS förändrings- och innovationsstöd	-6 260	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
KS skola 1:1 (datorer)	-5 750				
Arbetsgivaravgifter	-120 372	-120 576	-121 782	-123 000	-124 230
Pension, årets intjänade individuella del	-25 337	-25 590	-25 846	-26 104	-26 365
Pensionsförsäkringsavgifter	-7 141	-7 212	-7 284	-7 357	-7 431
Övriga pensionskostnader	-510	-515	-520	-525	-530
Löneskatt (24,26%)	-8 161	-8 083	-8 163	-8 245	-8 327
Pensionsutbetalningar (skuld före 1998)	-7 500	-9 111	-10 027	-10 182	-10 320
SUMMA KOSTNADER	-1 471 800	-1 541 567	-1 602 089	-1 653 682	-1 708 665
FINANSIELLA intäkter & kostnader					
Internränta	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Utdelning (KKHAB Kommuninvest)	10 902	10 000	3 000	3 000	3 000
Externa finansiella intäkter	4 100	8 500	8 500	8 500	8 500
Externa finansiella kostnader	-750	-850	-1 050	-1 250	-1 450
SUMMA FINANSNETTO	17 252	20 650	13 450	13 250	13 050
ÅRETS RESULTAT	34 290	5 038	23 246	40 344	46 822
Över/underskott budget	2,7%	0,4%	1,7%	2,7%	3,1%
Skattesats	20:91	20:91	20:91	20:91	20:91

Kommunstyrelsen

Driftbudget

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Den leder samt samordnar planering och uppföljning av kommunens verksamhet och ekonomi. Ett annat ansvarsområde är att leda utvecklingen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och bolags verksamheter.

Under kommunstyrelsen finns kommunledningskontor, ekonomikontor, kultur- och fritidskontor och personalkontor som är styrelsens förvaltning och ska med helhetssyn driva de långsiktiga och strategiska framtidsfrågorna. Kontoret stödjer även övriga kontor och förtroendevalda med beslutsunderlag.

Räddningstjänsten är en del av kommunförbundet Attunda. Lönecentrum i Tierp är en lönenämnd i samarbete med Tierps och Älvkarleby kommun. IT-nämnden är ett samarbete med Hebys, Tierps, Älvkarleby och Östhammars kommuner.

Kommunstyrelsen hanterar även de viktiga fritids- och kulturfrågorna samt verksamheten i Centrum för Idrott och Kultur, genom Kultur- och Fritidsutskottet. Verksamheterna är aktivitets- och föreningsbidrag, fritidsanläggningar, allmän kultur, bibliotek, kulturskolan och ungdomsverksamheten. Andra verksamheter är exploatering, näringsliv, folkhälsa och konsumentrådgivning. Kommunstyrelsens arbetsutskott är också personalutskott och digitaliseringsutskott.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Kommunstyrelse					
KF, Nämnd- och styrelseverksamhet	5 490	5 655	5 796	5 924	6 054
Partistöd	403	403	403	403	403
Övrig politisk verksamhet	2 874	2 960	3 034	3 101	3 169
Räddningstjänst	15 707	16 178	16 582	16 947	17 320
Totalförsvaret och samhällsskydd	1 354	1 777	1 821	1 861	1 902
Folkhälsa och hållbar utveckling	1 383	1 424	1 460	1 492	1 525
Näringsliv och marknadsföring	3 103	3 396	3 481	3 558	3 636
Exploateringskontor	6 633	6 832	7 003	7 157	7 314
Utvecklingsprogram Knivsta 2035	2 300	2 369	1 128	153	156
Konsumentrådgivning och energirådgivning	266	274	281	287	293
Budget & Skuldrådgivning	174	179	183	187	191
Allmän fritid	3 809	3 825	3 928	4 022	4 116
Idrotts- & fritidsanläggningar	47 729	55 850	57 246	58 505	59 792
Bibliotek	8 963	9 232	9 463	9 671	9 884

Allmän Kultur	1 472	1 516	1 554	1 588	1 623
Ungdomsverksamhet	3 949	4 067	4 169	4 261	4 355
Kulturskola	5 139	5 293	5 425	5 544	5 666
Kommunledningskontor	25 421	30 384	31 144	31 829	32 529
Innovationskontor	2 500	0	0	0	0
Ekonomikontor	10 763	11 086	11 363	11 613	11 868
HR-kontor	8 040	8 281	8 488	8 675	8 866
Lönecentrum (Knivsta, Tierp och Älvkarleby)	3 156	3 251	3 332	3 405	3 480
Fackliga kostnader	1 717	1 769	1 813	1 853	1 894
Lokalförsörjning	2 261	3 567	3 656	3 736	3 818
Kommunhus	3 206	0	0	0	0
IT-nämnd (Knivsta, Östhammar, Älvkarleby, Tierp & Heby)	17 868	18 404	18 864	19 279	19 703
Stärkt stöd till kärnverksamhet	1 350	1 300	1 333	1 362	1 392
Ospecificerat	1 000				
Summa Kommunstyrelsen	188 030	199 272	202 950	206 413	210 949

Samhällsutvecklingsnämnden

Driftbudget

Samhällsutvecklingsnämnden har det övergripande ansvaret för all fysisk- och teknisk planering i kommunen. I uppdraget för nämnden ingår förutom översiktsplan att som ett led i stadsplaneringen ta fram handlingsplaner för tematiska områden som exempelvis trafik, blå- och grönplan, samt detaljplaner för utbyggnad av kommunens tätorter och stråk.

En viktig del i Knivstas utveckling är att samtidigt som tätorterna växer hållbart så ska hela kommunen leva. Investeringar i framtida och befintlig mark och yta är en väsentlig del av Knivstas fortsatta utveckling och finansiering.

Park- och naturvård, gator och trafik, bostadsanpassning, avfallshantering samt detalj- och översiktsplanering är de verksamhetsområden som ingår i nämndens ansvar.

Kommunen ska växa varsamt med kvalitet för Knivstas invånare där koppling mellan stad, natur och landsbygd är tydlig.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Samhällsutvecklingsnämnden					
Nämndkostnader	1 602	1 650	1 691	1 728	1 766
Gator, vägar	26 629	30 551	31 428	32 222	33 023
Trafikövervakning/Parkeringsavgifter	-3 158	-1 658	-1 658	-1 658	-1 658
Parker och Naturvård	6 793	7 089	7 351	7 589	7 825
Teknisk planering	3 858	3 444	3 530	3 608	3 687
Översiktsplan (planprogram)	2 074	2 106	2 159	2 206	2 255
Stadsbyggnad (detaljplaner)	646	965	989	1 011	1 033
Miljöutveckling	535	551	565	577	590
Bostadsanpassning	1 931	1 989	2 039	2 084	2 130
Avfallsverksamhet	0	0	0	0	0
Vindkraftverk	0	0	0	0	0
Ospecificerat	800	0	0	0	0
Summa Samhällsutvecklingsnämnden	41 710	46 687	48 094	49 367	50 651

Valnämnd

Valnämnden sköter kommunens uppgifter vid val och folkomröstningar. Allmänna val till riksdag, regioner och kommun sker under 2026 och EU-parlamentet 2024.

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Valnämnd	1 100	0	900	0	1 200

Överförmyndarnämnd

Nämnden utövar tillsyn över ställföreträdarens förvaltning av huvudmäns tillgångar. Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd där merparten av Uppsala Läns kommuner medverkar, värdkommun är Uppsala kommun. Knivsta kommuns kostnadsandel i ÖFN beräknas efter folkmängd.

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Överförmyndarverksamhet	1 372	1 413	1 448	1 480	1 513

Kommunrevision

Revisorerna är fullmäktiges organ för den demokratiska kontrollen i kommunen. De granskar varje år nämndernas och de kommunala bolagens ekonomi och verksamhet samt lämnar en revisionsberättelse till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges presidium bereder och fastställer den slutliga ekonomiska ramen och detaljbudgeten för kommunrevisionen i separat beslut. Budgeten nedan är en ekonomisk ram i avvaktan på Kommunfullmäktiges beredning och beslut i frågan.

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Kommunrevisionen	902	929	952	973	994

Socialnämnd

Driftbudget

Nämnden ansvarar för äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, individ- och familjeomsorg, arbetsmarknad och flyktingmottagande. Inom dessa områden omfattar nämndens ansvar all den verksamhet som en kommun enligt lag är skyldig att bedriva, liksom de åtaganden som kommunfullmäktige beslutar om att kommunen ska genomföra.

Verksamhet hemtjänst och delegerad HSL avser endast den verksamhet som bedrivs inom lagen om valfrihet (LOV), all övrig verksamhet såsom trygghetslarm, nattpatrull etc. inkluderas inom verksamheten vård och omsorg enligt SOL och HSL.

Förebyggande arbete är fortsatt ett prioriterat område som också omfattar social hållbarhet i agenda 2030. Devisen är att ett långsiktigt arbete leder till lägre samhällsekonomiska kostnader och förbättrade levnadsvillkor. I Socialnämndens budget har det riktade statsbidraget för äldreomsorg tillförts.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Socialnämnd					
Nämnd- och styrelseverksamhet	1 361	1 402	1 437	1 469	1 501
Vård och omsorg i ordinärt boende övrigt SoL/HSL	23 768	26 683	30 271	33 585	36 707
Vård och omsorg i särskilt/ annat boende SoL/HSL	94 977	102 079	104 584	106 905	109 257
LOV - hemtjänst och delegerad HSL	40 181	40 346	43 446	46 070	48 751
Förebyggande verksamhet SoL	4 182	4 007	4 107	4 197	4 289
Insatser LSS i ordinärt boende	32 563	36 040	36 941	37 754	38 585
Insatser LSS i boende med särskild service	44 491	51 674	55 405	59 148	63 076
Färdtjänst och riksfärdtjänst	5 187	5 343	5 477	5 597	5 720
Individ & familjeomsorg, öppenvård och stöd	28 210	26 056	26 707	27 295	27 895
Individ & familjeomsorg, vård och stöd institution/annat boende	34 836	35 299	37 475	39 473	41 397
Individ & familjeomsorg, ekonomisk bistånd	8 560	9 317	9 550	9 760	9 975
Flyktingmottagande	692	1 013	1 038	1 061	1 084
Arbetsmarknadsåtgärder	4 807	4 651	4 767	4 872	4 979
Ospecificerat	0	0	0	0	0
Summa Socialnämnd	323 815	343 910	361 205	377 186	393 216

Volymer

Hemvården har tidigare år bokslutsregleras, från 2021 redovisas en budgeterad volym, om volymen ökar erhålls ett tillskott i budgeten motsvarande ökningen eller tvärtom (volymuppräknning).

För ersättning till Försäkringskassan (SFB) för statlig personlig assistans bokslutsregleras volymen fortsatt vilket innebär att den planerade volymen stäms av mot verkligt utfall. Om det är fler brukare erhålls ett tillskott av resurser eller tvärtom.

		2022	2023	2024	2025	2026
Vård och omsorg enligt SoL och HSL hemtjänst	Timmar	81 000	85 000	90 000	94 000	98 000
Insatser enligt LSS och SFB (Försäkringskassan)	Antal personer	24	22	23	24	25

Utbildningsnämnd

Driftbudget

Utbildningsnämndens verksamhetsområden är pedagogisk omsorg, förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasium, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning samt utbildning i svenska för invandrare.

Skolan ska vara en säker och trygg plats i samklang med Agenda 2030 om god utbildning för alla.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Utbildningsnämnd					
Nämndkostnader	1 503	1 548	1 587	1 622	1 658
Förskola, barn 1-5 år	183 100	191 127	202 146	211 650	222 529
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	393 258	410 247	426 493	441 538	455 607
Grundsärskola	11 177	16 456	17 482	18 480	19 500
Gymnasieskola, internt	7 926	7 452	7 940	8 415	8 901
Gymnasieskola, externt	109 069	116 964	122 195	125 531	128 577
Gymnasiesärskola	4 345	4 475	4 587	4 688	4 791
Vuxenutbildning & SFI	9 567	9 854	10 100	10 322	10 549
Ospecificerat	256	0	0	0	0
Summa Utbildningsnämnd	720 776	758 123	792 530	822 246	852 112

Volymer

Förskola, grundskola och gymnasium bokslutsregleras, det vill säga faktiskt antal elever under året stäms av mot budgeterat antal elever. Om det är fler elever blir det tillskott av resurser eller tvärtom. Antalet barn i förskolan väntas vara oförändrad under planperioden och grundskola har en mindre ökning. Gymnasieskolan ökar något snabbare, mycket beroende på större barnkullar.

		2022	2023	2024	2025	2026
Förskola, barn 1-5 år	Antal	1 322	1 340	1 385	1 421	1 466
Servicegrad förskola	procent	93	93	93	93	93
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	Antal	3 230	3 241	3 289	3 334	3 369
Gymnasieskola, internt	Antal	54	44	46	48	50
Gymnasieskola, externt	Antal	910	952	970	976	978
Förskola, barn 1-5 år	å-pris	138 492	142 618	145 978	148 940	151 826
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	å-pris	121 752	126 600	129 692	132 435	135 235
Gymnasieskola, internt	å-pris	146 778	169 364	172 609	175 313	178 020
Gymnasieskola, externt	å-pris	119 856	122 926	125 938	128 675	131 484
Obligatorisk särskola, egen regi	å-pris	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000

Bygg och miljönämnden

Driftbudget

Bygg och miljönämnden ansvarar för bygglovshandläggning, kart-, mät- och GIS-verksamhet, miljö- och hälsoskydd, serveringstillstånd och trafikplanering. Nämndens verksamheter är i hög grad avgiftsfinansierade.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Bygg- och miljönämnd					
Nämndkostnader	1 224	1 261	1 293	1 321	1 350
Stadsbyggnad	5 254	5 412	5 547	5 669	5 794
Trafikplanering	274	282	289	295	301
Serveringstillstånd	59	61	63	64	65
Miljö- och hälsoskydd	2 553	2 630	2 696	2 755	2 816
Ospecificerat	200	0	0	0	0
Summa Bygg- och miljönämnd	9 564	9 646	9 888	10 104	10 326

Ekonomistyrningsprinciper

God ekonomisk hushållning

Enligt 8 kap. 1 § kommunallagen ska kommuner och landsting ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

- Mål och riktlinjer ska finnas för god ekonomisk hushållning.
- Återställningstiden för negativa resultat är tre år och skall beslutas i samband med antagande av budgeten.
- Synnerliga skäl för att inte återställa negativa resultat ska tas upp både i budget och årsredovisning.
- Upprättande av åtgärdsplaner ska ske vid negativa resultat.
- Revisionen ska bedöma uppfyllelsen av målen för god ekonomisk hushållning i årsredovisning och delårsrapport.

För att finansiera en verksamhet över tid krävs normalt sett mer än ett nollresultat. Om man under ett år förbrukar mer pengar än man får in innebär det att det blir kommande år, eller kommande generationer, som måste betala för överkonsumtionen. Nedan ges ett antal skäl till att ett positivt resultat behövs för att nå god ekonomisk hushållning (se skriften ”Hushållning i lagens namn”):

- Finansiera investeringar och värdesäkra anläggningstillgångar
- Stora pensionsavgångar medför ökade pensionsutbetalningar
- Konjunkturanpassat resultat
- Resurser för utveckling

För att motsvara kravet på god ekonomisk hushållning räcker det med andra ord inte med att intäkterna är i nivå med kostnaderna. En kommun ska ange de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Ett vanligt förekommande mål är att resultatets andel av skatteintäkter och generella statsbidrag ska uppgå till minst 2 procent. I undersökningar från SKR och Kommuninvest trycks det på att kommunen måste utgå från dess unika situation. Det innebär att finansiellt mål kan variera mellan 1-5 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning, en förvaltande kommun utan nämnvärd expansion kan ha en lägre målsättning medan kommuner med expansionsplaner behöver ha skapa handlingsutrymme för framtida investeringar.

Budgetdisciplin

Det är av stor vikt att alla verksamheter, nämnder med flera genomför sitt uppdrag inom givna ekonomiska ramar. Därför ska styrelse och nämnder besluta om en verksamhetsplan där både verksamhetsmål och budget fastställs senast 31 december året innan budgetåret startar och anmäls till kommunfullmäktige. Tillsammans bidrar detta till att kommunens finansiella mål uppnås.

Verksamheternas samlade resultat presenteras för nämnden via månatliga ekonomiska prognoser. Visar den samlade bilden för nämnden ett underskott har nämnden en skyldighet att vidta åtgärder. En handlingsplan för att hantera den ekonomiska obalansen ska då upprättas, innehållande konkreta åtgärder, analys och konsekvens av åtgärd, samt beslutas av nämnd. Vidare ska kommunstyrelsen underrättas om handlingsplanen och hur arbetet med att genomföra

åtgärderna fortgår till dess att ekonomi i balans råder för nämnden.

Balanskrav och resultatutjämningsreserv

Balanskravsresultatet ska vara årets resultat efter balanskravsjusteringar och förändring av resultatutjämningsreserv. Balanskravsjusteringar ska bestå av realisationsvinster med vissa undantag, vissa realisationsförluster, orealiserade förluster i värdepapper och orealiserad återföring av förluster i värdepapper. Syfte med balanskravet är att kommuner och regioner ska säkerställa en god ekonomisk hushållning.

Resultatutjämningsreserven i Knivsta Kommun är avsedd för att skapa trygga och stabila ekonomiska förutsättningar med hänsyn till kommunens särskilda förutsättningar. Det kan handla om att utjämna svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, hantera förändrade ekonomiska förutsättningar på grund av statliga beslut eller som ett verktyg vid hög befolkningstillväxt.

Allt över 1 procent av det årliga överskottet får avsättas till resultatutjämningsreserven. Taket för hur stort belopp som sammanlagt får finnas i reserven vid utgången av varje redovisningsår är maximalt 10 procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Regler och principer för budgetramar

Kommunfullmäktiges beslut om budgeten är fastställande av de ekonomiska ramar och mål som skall gälla för de olika delarna av den kommunala verksamheten. Budgeten fördelas och beslutas på sådant sätt att den är oberoende av vilken organisation som kommunen väljer att jobba efter och vilken driftform som väljs. Indelningen i verksamhetsområden (block) följer i stort den uppdelning som görs i kontoplanen Kommun-Bas. Inom beslutade anslag har nämnder och styrelse till uppgift att sköta den löpande verksamheten.

De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse – ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Om nämnd eller styrelse under löpande verksamhetsår finner att man inte kan fullgöra anförtrodd verksamhet, inom ramen för av kommunfullmäktige beviljat anslag, mål och resultatkrav ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.

Budgetramarna är en nettokostnadsram avseende driftbudgeten, nämnderna beslutar om nivån på externa intäkter i samband med nämndens internbudget och verksamhetsplan.

Omfördelning *inom* verksamhetsblock kan beslutas av respektive nämnd och ska anmälas till ekonomiavdelningen. Uppföljning av driftbudgetar görs från februari till oktober (uppehåll under juni) och ska beslutas av respektive nämnd och anmälas till kommunstyrelsen.

Omfördelning *mellan* verksamhetsblock ska beslutas dels av nämnd/ styrelse och dels av kommunfullmäktige.

Regler och principer vid bokslutsreglering

Bokslutsreglering gäller för beviljade barn och elever i förskola och grundskola, gymnasieskola, grundsärskola, gymnasiesärskola, snöröjning samt SFB kommunala kostnaden enligt följande:

- faktiskt antal barn/elever inom förskola och grundskola samt egen verksamhet inom gymnasieskolan enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober,

- faktiskt antal individintegrerade elever inom grundskola enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober.
- faktiska kostnader för köpta elevplatser inom gymnasieskola, obligatorisk grundsärskola och gymnasiesärskola regleras mot faktiskt utfall,
- faktiskt antal elever i egen verksamhet inom obligatorisk grundsärskola enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober,
- faktiska kostnaden för snöröjning regleras i bokslutet mot ett snitt av de tre närmast föregående årens kostnader,
- faktiska kostnaden för återbetalning av de första 20 timmarna till Försäkringskassan avseende ärenden enligt socialförsäkringsbalken (SFB, tidigare LASS), med avstämning 1 oktober mot budgeterat antal.
- faktiska kostnadsökningen som exploateringsinvesteringar genererar för gata och park i kapitaltjänstkostnader.

Vid antalsregleringen för förskola, grundskola och internt gymnasium uppgår regleringen per barn respektive elev till à-priset minskat med 25 tkr. Avdraget avser fasta kostnader utöver barn/elevpeng och lokalpeng, som inte påverkas av volymen under pågående budgetår.

Vid regleringen av individintegrerade elever uppgår regleringen per elev till 200 tkr.

Budgeterade medel för köpta elevplatser inom extern gymnasieskola, obligatorisk grundsärskola och gymnasiesärskola kan inte omdisponeras till annan verksamhet utan nytt kommunfullmäktigebeslut.

Regler och principer för investeringar

Beviljad investeringsutgift är bunden till ett projekt och är ett utgiftstak. Om det befaras att en investering inte kan genomföras inom beviljat anslag och ingen möjlighet finns till omdisponering mellan nämndens beviljade investeringsprojekt, åligger det berörd nämnd att föra ärendet vidare till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen kan besluta om utökad ram via omdisponering av KS ofördelade investeringsmedel, alternativt vidare till kommunfullmäktige för utökade investeringsramar.

Investeringar innebär inte per automatik en utökad driftbudget för eventuella ökade kapitaltjänstkostnader. För investeringar/ anläggningstillgångar utgår internränta på bokfört värde. Alla förändringar mellan projekt och disponering av ofördelade medel ska beslutas av respektive nämnd/ styrelse och ska anmälas till ekonomiavdelningen. Uppföljning av investeringsprojekt utfall och prognos görs i bokslut (delår- och årsbokslut) och beslutas av respektive nämnd samt anmäls till kommunstyrelsen.

Resursfördelningsmodell

Resursfördelningsmodellen syftar till att ge kommunens verksamheter kompensation för inflation, omvärldsförändringar och ökade volymer i takt med att kommunens befolkning växer och därmed det kommunala servicebehovet.

Indexuppräknning

SKR bedömer pristrycket i kommunal verksamhet varje år (inflation och kvalitet). Med utgångspunkt i pristrycket ska en avvägning göras mellan kompensation för ökade kostnader och krav på effektivisering göras. Indexuppräknningen av de ekonomiska ramarna per verksamhet är differentierad.

Politiskt betingade förändringar

Politiken bestämmer ambitionsnivån och prioriteringar. I den årliga omvärldsspaningen påvisar förvaltningen på viktiga aktuella förändringar eller annan viktig information att ta hänsyn till i budgetprocessen. Vidare lämnas en ekonomisk bedömning av förändringens art. Denna information hanteras som ”politiskt betingade förändringar” genom avdrag eller tillägg i budgeten.

Volymuppräknning

Volymuppräknningen grundar sig i den befolkningsprognos som årligen revideras med hjälp av statistik från SCB och byggnationsplaner i kommunen.

Verksamheter som erhåller volymuppräknning:

1. Förskoleverksamhet (förändring antal barn * peng)
2. Grundskoleverksamhet (förändring antal elever * peng)
3. Gymnasieskola (förändring antal elever * peng)
4. Obligatorisk särskola (förändring antal elever * peng)
5. Ordinärt boende Sol HSL (förändring antal invånare * peng utjämningsystem)
6. Hemtjänst (förändring i konsumtionsanalys biståndsbedömda timmar * peng per timme)
7. Allmän fritid (förändring antal invånare 6-18 år * fast peng per invånare)
8. Gator och vägar (förändring antal invånare * fast peng per invånare)
9. Parker (förändring antal invånare * fast peng per invånare)
10. Lss uppräknning (bedömd förändring antal insatser * fast peng)
11. Individ och familjeomsorg (förändring antal invånare * peng utjämningsystem)
12. Gata och park (förändring kapitaltjänstkostnad orsakad av exploateringsinvesteringar)

Övriga kommunala verksamheter justeras genom engångstillägg vartefter margineffekter uppstår och/eller en bedömning efter vad det ekonomiska läget tillåter (se punkten politiskt betingade förändringar).

Bilaga 1 Investeringsplan

	Summa plan 2023-2026	Flerårs- projekt totalutgift	Tillägg projekt budget	Utgift 2022	Utgift 2023	Utgift 2024	Utgift 2025	Utgift 2026
Kommunstyrelsen								
Innovation /digitalisering	4 000				1 000	1 000	1 000	1 000
Fritid och kultur								
Kultur	450				150	75	150	75
Fritid	2 800				700	700	700	700
Digitalt museum	300			0	300	0	0	0
Konst, underhåll och inventarier	800			200	200	200	200	200
Tillväxtkontoret								
Inventarier kommunhus	300				0	100	100	100
Utveckling kommunhus	4 000	10 000	4 000	6 000	4 000	0	0	0
Programarbete för nya verksamhetslokaler, lokalansvarig	4 000			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Anpassning/reinvestering i egna fastigheter, lokalansvarig	2 000			500	500	500	500	500
Strategiska markförvärv	100 000			4 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Gemensam stödverksamhet								
Innovation (Innovationskontor)	6 000			1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Webbutveckling	1 500			500	500	500	250	250
Intranät/virtuell arbetsplats	250			500	250	0	0	0
Ärendehanteringssystem (P360)	800			200	200	200	200	200
Dokumenthantering (E-arkiv, HR mm)	1 500			500	500	500	250	250
Nämndprocessen	200			200	0	0	200	0
IT infrastruktur IT-centrum (utbyte och utveckling)	12 000			3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Device (datorer/surfplattor etc inom hyrmodellen) Rest IT	8 000			2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Ekonomisystem	4 000	4 000			1 500	2 500		
KS ofördelade investeringsmedel	40 000			7 000	10 000	10 000	10 000	10 000
SUMMA Kommunstyrelsen	192 900	14 000	4 000	27 100	52 300	48 775	46 050	45 775

	Summa plan 2023-2026	Flerårs- projekt totalutgift	Tillägg projekt budget	Utgift 2022	Utgift 2023	Utgift 2024	Utgift 2025	Utgift 2026
Samhällsutvecklingsnämnden								
Innovation /digitalisering	4 000				1 000	1 000	1 000	1 000
Gata								
Reinvestering bef. Gatunät	17 000			5 000	5 000	4 000	4 000	4 000
Belysning	11 500			4 000	4 000	2 500	2 500	2 500
TSHÅ (Trafiksäkerhetshöjande åtgärder)	12 000			3 500	3 000	3 000	3 000	3 000
GC-väg landsbygd, medfinans Vassunda-Uppsala	60 000			0	0	30 000	30 000	0
Cykelinfrastruktur	5 000			3 000	2 000	1 000	1 000	1 000
Ombyggnad Centralvägen mellan Apoteksvägen och Särstv.	10 000	20 000		10 000	10 000	0	0	0
Cykelramper, ny järnvägsbro	20 000	20 000		0	15 000	5 000	0	0
Forngravsvägen	0							
Park								
Friluftstätgärder Kölängen	1 000			0	0	1 000	0	0
Renovering bef anläggningar	3 200			800	800	800	800	800
Åtgärder ur lokalt åtgärdsprogram	4 000			1 000	1 500	1 500	1 000	0
Parken ospecificerad maskin och utrustningsinvest.	1 200			200	400	200	400	200
Exploatering (allmän platsmark)								
Sågen/Centrum	75 000	97 000		22 000	11 000	16 000	36 000	12 000
Västra Knivsta	150 500	175 500		25 000	17 000	44 000	47 000	42 500
Östra Knivsta	17 100	19 100		2 000	2 000	100	5 500	9 500
Nor	10 500	13 000		2 500	2 500	2 000	3 500	2 500
Alsike	152 500	183 500		31 000	13 000	37 000	36 000	66 500
AR/Brunnby	35 000	45 000		10 000	10 000	12 000	12 000	1 000
Avfall								
Återvinningscentral ospecificerat	800			200	200	200	200	200
SUMMA Samhällsutvecklingsnämnd	590 300	573 100	0	120 200	98 400	161 300	183 900	146 700

	Summa plan 2023-2026	Flerårs- projekt totalutgift	Tillägg projekt budget	Utgift 2022	Utgift 2023	Utgift 2024	Utgift 2025	Utgift 2026
Bygg- och miljönämnden								
Innovation /digitalisering	1 500			500	500	500	500	0
Stadsbyggnad	3 000			0	500	0	500	2 000
Miljö	1 000			0	0	1 000	0	0
SUMMA Bygg- och miljönämnden	5 500	0	0	500	1 000	1 500	1 000	2 000
 Socialnämnden								
Inventarier	400			100	100	100	100	100
Innovation /digitalisering	4 000			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
SUMMA Socialnämnden	4 400	0	0	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100

	Summa plan 2023-2026	Flerårs- projekt totalutgift	Tillägg projekt budget	Utgift 2022	Utgift 2023	Utgift 2024	Utgift 2025	Utgift 2026
Utbildningsnämnden								
Innovation /digitalisering	4 000				1 000	1 000	1 000	1 000
Alsike skola, Inventarier och läromedel	600			200	150	150	150	150
Brännkärrsskolan, Inventarier och läromedel	550			200	200	150	100	100
Långhundra förskola, Inventarier & läromedel	280			70	70	70	70	70
Långhundra skola, Inventarier & läromedel	400			100	100	100	100	100
Lagga skola, Inventarier & läromedel	400			100	100	100	100	100
Ångbyskolan, Inventarier och läromedel	500			300	200	100	100	100
Thunmanskolan, Inventarier och läromedel	1 200			200	600	200	200	200
Diamanten V:a Ångby fsk, Lagga fsk Inventarier och läromedel	400			100	100	100	100	100
Skutans, Verktyglådan fsk, Inventarier och läromedel	400			100	100	100	100	100
Högåsskolan, Inventarier och läromedel	1 500			150	600	300	300	300
Adolfsbergsskolan, Inventarier och läromedel	1 200			200	400	400	200	200
Segersta skola, Inventarier och läromedel	700			250	100	250	100	250
Lustigkulla förskola, Inventarier och läromedel	300			75	75	75	75	75
Norrgårdens fsk, Inventarier och läromedel	300			75	75	75	75	75
Tallbacken, Inventarier och läromedel	300			75	75	75	75	75
Trollskogens förskola, Inventarier och läromedel	325			75	75	75	75	100
Lilla brännkärrs förskola, Inventarier och läromedel	300			75	75	75	75	75
Sjögrenska gymnasiet, Inventarier och läromedel	325			75	75	75	75	100
Stöd och konsultationsteam, Inventarier och läromedel	200			50	50	50	50	50
Skolhälsovården, Inventarier och läromedel	200			50	50	50	50	50
Vuxenutbildning och SFI, Inventarier och läromedel	150			200	75	0	75	0
Måltidsverksamhet, utrustning & inventarier	900				200	250	200	250
SUMMA Utbildningsnämnden	15 430	0	0	2 720	4 545	3 820	3 445	3 620
SUMMA INVESTERINGSPLAN	808 530	587 100	4 000	151 620	157 345	216 495	235 495	199 195

Bilaga 2 Ägardirektiv - Knivsta Kommunhus AB

Bolaget ägs av Knivsta kommun, bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet ska regleras, utöver av lag och av bolagsordningen. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen. I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagets verksamhet.

Bakgrund

Knivsta kommunhus AB är ett moderbolag som har ett sammanhållande uppdrag att verka för att samordningsvinster och rationaliseringsmöjligheter inom kommunkoncernen tas tillvara, samt ansvara för styrning, kontroll och uppföljning av kommunens dotterbolag.

Det kommunala ändamålet

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att vara en sammanhållande funktion för dotterbolagen i koncernen, att svara för styrning, kontroll och uppföljning av dessa enligt direktiv och riktlinjer som lämnas av kommunfullmäktige samt att verka för att samordningsvinster och rationaliseringsmöjligheter inom kommunkoncernen tas till vara.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget ska äga och förvalta aktier i bolag som indirekt ägs av Knivsta kommun.

Utgångspunkten för detta skall vara de förutsättningar som aktiebolagens koncernregler ger. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelats av sin ägare.

För verksamheten gällande kommunala principer

Eftersom bolaget bedriver kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincip, likställighetsprincip och lokaliseringsprincip. Nedan förtydligas två av dessa för implementering i bolagets verksamhet.

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta kommun.

Självkostnadsprincipen är inte tillämplig på bolagets verksamhet som avser förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.

Ägardirektiv för dotterbolag

Upprättande av ägardirektiv för dotterbolag sker i samarbete med dotterbolagens styrelse och kommunstyrelsen. Beslut i KS/KF om ägardirektiv för dotterbolag förutsätter godkännande av moderbolagets styrelse.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 § och 9-10 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Verksamhetsplan och bokslut

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen (anmälan till kommunstyrelsen) senast under november månad.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

Styrning och ledning (policy)

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet.

Agenda 2030 är integrerad som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

Kommunfullmäktiges beslutade policys omfattar även bolaget och ska implementeras. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Bolaget ska upprätta riktlinjer som följer policyn. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Budgetdirektiv 2023

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Bolagets verksamhet ska bedrivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Verksamhetsmål

- Bolaget ska aktivt skapa värden i dotterbolagen genom en aktiv styrning och ledning genom ägardirektiven.
- Bolaget ska, när så är lämpligt, samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom gemensamma upphandlingar.

Ekonomiska och finansiella direktiv

- Det övergripande och långsiktiga resultatmålet för kommunkoncernen är att i genomsnitt uppnå 3 procent avkastning (beräknat på resultat efter skatt) på kommunkoncernens totala egna kapital.
- Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets och kommunkoncernens investeringar och fortlevnad, till fromma för bolagets ägare på längre sikt.

Information och ägardialog

Kommunstyrelsen ska fortlöpande hållas informerade av styrelsen om bolagskoncernens verksamhet. Bolaget ska initiera möten med dotterbolag och kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunen redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma kommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på kommunens verksamhet.

Kommunstyrelsen ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor

Bolagets styrelseordförande och VD samt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta och vara delaktiga i kommunens årliga budgetprocess. Vidare ska kontinuerligt ägarsamråd mellan kommunens ledande företrädare och styrelse ske enligt strukturerat årshjul.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 3 Ägardirektiv – Kommunfastigheter i Knivsta AB

Bolaget ägs indirekt av Knivsta kommun genom moderbolaget koncernmodern Knivsta kommunhus AB. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet ska regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av moderbolaget, fastställda av bolagsstämma. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen. I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagens verksamhet.

Bakgrund

Kommunfastigheter i Knivsta AB har uppdraget att förvalta verksamhetslokaler, såsom skolor, förskolor, sim- och sporthallar samt andra lokaler.

Det kommunala ändamålet

Bolagets syfte är med iakttagande av kommunal självkostnadsprincip tillgodose Knivsta kommuns behov av verksamhetslokaler och för Knivsta kommuns räkning på bästa sätt äga och förvalta aktier och andelar i bolag till vilka överlämnats en för Knivsta kommun kommunal angelägenhet.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun,

- förvärva, avyttra, äga, bebygga, förädla och förvalta fastigheter, tomträtter och anläggningar för huvudsaklig användning i Knivsta kommuns verksamhet samt bedriva härmed förenlig verksamhet.
- äga, förvärva, avyttra och förvalta aktier och andelar i bolag till vilka överlämnats en för Knivsta kommun kommunal angelägenhet eller som äger fastigheter eller fastigheter som avses ovan, samt bedriva härmed förenlig verksamhet.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare.

Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe och intresse.

För verksamheten gällande kommunala principer

Eftersom bolaget bedriver kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincip, likställighetsprincip och lokaliseringsprincip. Nedan förtydligas två av dessa för implementering i bolagets verksamhet.

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta kommun.

Självkostnadsprincipen innebär att bolaget vid sin prissättning ska räkna med samtliga kostnader som vid normal affärsmässig drift är motiverade från företagsekonomisk synpunkt. Det innebär att relevanta interna och kalkylerade kostnader ska ingå. I självkostnaden ska även ingå kapitalkostnader samt skälig avkastning på det egna kapitalet.

För bolaget gäller dessutom att det är den framtida självkostnaden som ska beräknas på lång sikt där bolagets underhålls- och ombyggnadsintervaller ska vara vägledande.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 § och 9-10 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Verksamhetsplan och bokslut

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen (anmälan till kommunstyrelsen) senast under november månad.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget. Bolaget ska också till moderbolaget lämna de uppgifter som av moderbolaget bedöms nödvändiga för upprättande av koncernredovisningen.

Styrning och ledning (policy)

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet. Agenda 2030 är integrerad som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

Kommunfullmäktiges beslutade policys omfattar även bolaget och ska implementeras. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Bolaget ska upprätta riktlinjer som följer policyn. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Budgetdirektiv 2023

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Bolagets verksamhet ska bedrivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Verksamhetsmål

Bolaget ska ta fram indikatorer för nedanstående verksamhetsmål samt redovisa resultatet och analys i bokslut. Bolaget kan med fördel använda kommunfullmäktiges indikatorer där så är lämpligt.

Kommunfastigheter ska verka för att bygga hållbar stad och landsbygd

- Bolaget ska långsiktigt, tillsammans med kommunens lokalförsörjning, säkerställa verksamhetsfastigheter för kommunhelheten. Bolaget ska agera proaktivt för att ha beredskap för att leverera lösningar inom rimlig tid.
- Bolaget ska medverka och bidra till att kommunen kan uppfylla målsättningarna i fyrsårsavtalet.
- Konsten är viktig för den sociala hållbarheten, bolaget ska bidra och följa Kommunfullmäktiges fastställda program för konstnärlig gestaltning.
- Bolagets ska samverka med socialnämnden av dem identifierade behov av bostäder. Målsättningen är att kommunen (Socialnämnden) förfogar upp till var 6:e lägenhet som omsätts under året för sociala ändamål.

Kommunfastigheter ska verka och planera för positiv miljöpåverkan

- Bolagets fastigheter ska vara långsiktigt hållbara (socialt, ekologiskt och ekonomiskt) och uppföras/underhållas med låg klimatpåverkan.
- Fastigheterna ska vara långsiktigt hållbara ur energi- och miljösynpunkt med särskild tonvikt på energiförbrukningen.
- Bolaget ska bidra till omställningen till ett fossilfritt samhälle för ett minskat klimatavtryck.

Kommunfastigheter verksamhet ska kännetecknas av god kvalitet till rimlig kostnad

- Fastighetsunderhållet ska vara systematiskt för att säkerställa god standard och ändamålsenliga lokaler för de kommunala verksamheterna.
- För friställda lokaler och fastigheter som kommunen inte vill utnyttja, ska bolaget vara aktiv genom att hyra ut lokaler externt, avyttra eller förädla fastigheter.
- Kommunkoncernen ska ha kostnadseffektiva verksamheter och processer. Bolaget ska effektivisera genom förenklingar, införande av ny teknik etc.
- Bolaget uppdras att förvalta andra fastigheter som ägs av kommunen enligt särskilda överenskommelser som tecknas mellan parterna.
- Bolaget ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Ekonomiska och finansiella mål

- Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för såväl bolagets kunder som för ägarna på längre sikt.
- Det övergripande och långsiktiga resultatmålet är att över tid uppgå till 3 procent avkastning av omsättningen (resultat efter skatt).
- Den synliga soliditeten i bolaget ska över tid uppgå till 10 procent (tillåten variation +/-3 procent). Bolagen ska även upplysa om den verkliga soliditeten.

Information och ägardialog

Moderbolaget ska fortlöpande hållas informerade av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med moderbolaget och kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till moderbolaget redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma moderbolaget på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen och moderbolaget ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor

Bolagets styrelseordförande och VD samt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta och vara delaktiga i kommunens årliga budgetprocess. Vidare ska kontinuerligt ägarsamråd mellan kommunens ledande företrädare och styrelse ske enligt strukturerat årshjul.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 4 Ägardirektiv – Knivstabostäder AB

Bolaget ägs indirekt av Knivsta kommun genom moderbolaget koncernmodern Knivsta kommunhus AB. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet ska regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av moderbolaget, fastställda av bolagsstämman. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen. I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagets verksamhet.

Bakgrund

Knivstabostäder AB är kommunens allmännyttiga bolag och dess bestånd består huvudsakligen av hyreslägenheter.

Det kommunala ändamålet

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip, främja bostadsförsörjningen i Knivsta kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter, med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även fastigheter med lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett samband med den övriga verksamheten. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

För verksamheten gällande kommunala principer

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta Kommun.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga marknadsorienterade grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 § och 9-10 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Verksamhetsplan och bokslut

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen (anmälan till kommunstyrelsen) senast under november månad.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget. Bolaget ska också till moderbolaget lämna de uppgifter som av moderbolaget bedöms nödvändiga för upprättande av koncernredovisningen.

Styrning och ledning (policy)

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet. Agenda 2030 är integrerad som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

Kommunfullmäktiges beslutade policys omfattar även bolaget och ska implementeras. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Bolaget ska upprätta riktlinjer som följer policyn. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Budgetdirektiv 2023

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Bolagets verksamhet ska bedrivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Verksamhetsmål

Bolaget ska ta fram indikatorer för nedanstående verksamhetsmål samt redovisa resultatet och analys i bokslut. Bolaget kan med fördel använda kommunfullmäktiges indikatorer där så är lämpligt.

Knivstabostäder ska verka för att bygga hållbar stad och landsbygd.

- Bolaget ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden genom aktiva åtgärder och samarbete med kommunen, föreningsliv och andra organisationer.
- Bolaget ska medverka i bostadsförsörjningen genom att upparbeta byggklar mark för kommande byggprojekt. Liksom bevaka behovet av trygghetsboenden med tydligt fokus på lägre boendekostnad, genom statlig subvention eller på annat sätt.
- Knivstabostäder ska medverka och bidra till att kommunen kan uppfylla målsättningarna i fyrspårsavtalet.
- Bolagetska samverka med socialnämnden av dem identifierade behov av bostäder. Målsättningen är att kommunen (Socialnämnden) förfogar upp till var 6:e lägenhet som omsätts under året för sociala ändamål.
- Konsten är viktig för den sociala hållbarheten, bolaget ska bidra och följa Kommunfullmäktiges fastställda program för konstnärlig gestaltning.

Knivstabostäder ska verka och planera för positiv miljöpåverkan

- Bolagets fastigheter ska vara långsiktigt hållbara (socialt, ekologiskt och ekonomiskt) och uppföras/underhållas med låg klimatpåverkan.
- Fastigheterna ska vara långsiktigt hållbara ur energi- och miljösynpunkt med särskild tonvikt på energiförbrukningen.
- Bolaget ska bidra till omställningen till ett fossilfritt samhälle för ett minskat klimatavtryck.

Knivstabostäder verksamhet ska kännetecknas av god kvalitet till rimlig kostnad

- Fastighetsunderhållet ska vara systematiskt för att säkerställa god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.
- Kommunkoncernen ska ha kostnadseffektiva verksamheter och processer. Bolaget ska effektivisera genom förenklingar, införande av ny teknik etc.
- Bolaget ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Ekonomiska och finansiella mål

- Det övergripande och långsiktiga resultatmålet ska över tid uppgå till minst 5 procent avkastning (beräknat på resultat efter skatt) på bolagets totala egna kapital.
- Den synliga soliditeten i bolaget ska uppgå till minst 25 procent över tid. Bolagen ska även upplysa om den verkliga soliditeten.
- Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för såväl bolagets kunder som för ägarna på längre sikt.

Information och ägardialog

Moderbolaget ska fortlöpande hållas informerade av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med moderbolaget och kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till moderbolaget redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma moderbolaget på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen och moderbolaget ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor

Bolagets styrelseordförande och VD samt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta och vara delaktiga i kommunens årliga budgetprocess. Vidare ska kontinuerligt ägarsamråd mellan kommunens ledande företrädare och styrelse ske enligt strukturerat årshjul.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 5 Ägardirektiv - Gredelinen KB

Bolaget ägs indirekt av Knivsta kommun genom moderbolaget koncernmodern Knivsta kommunhus AB och Kommunfastigheter i Knivsta AB. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet ska regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av moderbolaget, fastställda av bolagsstämman. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen. I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagets verksamhet.

Bakgrund

Gredelinen Kommanditbolag är ägare av kommunhusfastigheten, Kommunfastigheter i Knivsta AB förvaltar fastigheten och bolaget.

Det kommunala ändamålet

Bolagets syfte är att, med iakttagande av lokaliseringsprincipen, förvalta och utveckla kommunhusfastigheten.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun förvalta kommunhusfastigheten samt att bedriva annan härmed förenlig verksamhet. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 § och 9-10 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Verksamhetsplan och bokslut

Bolaget ska inkluderas i Kommunfastigheter i Knivsta AB's fastställa verksamhetsplan.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget. Bolaget ska också till moderbolaget lämna de uppgifter som av moderbolaget bedöms nödvändiga för upprättande av koncernredovisningen.

Styrning och ledning (policy)

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet. Agenda 2030 är integrerad som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

Kommunfullmäktiges beslutade policys omfattar även bolaget och ska implementeras. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Bolaget ska upprätta riktlinjer som följer policyn. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Budgetdirektiv 2023

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Bolagets verksamhet ska bedrivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Verksamhetsmål

Bolaget är en egen juridisk person, men avser endast en fastighet, kommunhuset. Därför lyder indirekt bolaget under samma verksamhetsmål och ekonomiska mål som Kommunfastigheter i Knivsta AB.

Ekonomiska och finansiella mål

- Det övergripande och långsiktiga resultatmålet är att över tid generera ett positivt resultat om 500 tusen kronor per år.
- Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för såväl bolagets kunder som för ägarna på längre sikt.

Information och ägardialog

Moderbolaget ska fortlöpande hållas informerade av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med moderbolaget och kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till moderbolaget redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma moderbolaget på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen och moderbolaget ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor

Bolagets styrelseordförande och VD samt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta och vara delaktiga i kommunens årliga budgetprocess. Vidare ska kontinuerligt ägarsamråd mellan kommunens ledande företrädare och styrelse ske enligt strukturerat årshjul.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 6 Kommunfullmäktiges program för utförare

Inledning

Kommunen är huvudman för all kommunalt finansierad verksamhet, oavsett om den bedrivs i egen regi eller om den genom avtal överlämnats till en privat utförare. Kommunen är därmed skyldig att följa upp och kontrollera inte enbart egna verksamheter utan även verksamheter som bedrivs i privat regi i enlighet med kommunallagen.

Kommunfullmäktige ska därför besluta om ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare för varje mandatperiod. I programmet ska det anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Programmet vänder sig till utförare av kommunalt finansierad verksamhet och i synnerhet privata utförare. Aktualisering och uppdatering av programmet görs i mål och budget varje år.

Mål för verksamheten

Mål för verksamheten beslutas av Kommunfullmäktige årligen i kommunens ”mål och budget” nedbrutet i långsiktiga inriktningsmål som gäller för samtliga nämnder under mandatperioden. Målen gäller för all kommunalt finansierad verksamhet. De fastställda målen i kommunens ”mål och budget” anger riktningen och ska beaktas vid upphandling och avtalsskrivning i den mån det är relevant.

Programmets omfattning

Programmet ska gälla all den verksamhet som kommunen upphandlar, det vill säga inom alla verksamhetsområden – vård och omsorg, kultur och fritid, skola och förskola, hälso- och sjukvård, gator och park, fastighetsförvaltning, kommunikationer och annan infrastruktur etc. Programmet riktar sig främst mot kommunala verksamheter som tydligt riktar sig till och rör invånarna. Det kan handla om såväl hela verksamheter (exempelvis särskilda boende för äldre) som delar av en verksamhet med stor betydelse för invånaren/brukaren (exempelvis måltidsverksamhet och lokalvård i skolan).

Mål och riktlinjer för uppföljning

Generella mål för uppföljning

- Säkerställa kraven i avtalen är uppfyllda och att minimera och förebygga brister hos utförarna, till exempel bristande kvalitet och ekonomiska oegentligheter.
- Utveckla och förbättra den verksamhet som bedrivs hos utförarna genom att resultaten av uppföljningarna läggs till grund för kvalitetsutvecklingsarbetet.
- Utveckla och förbättra styrning, till exempel genom att ändra avtalsskrivningar och förbättra informationen och den löpande dialogen med utförarna.

Generella riktlinjer för uppföljning

- Ansvaret för uppföljning ska organiseras så att de krav som finns på oberoende granskning och kompetens hos granskaren säkerställs.
- Styrelse och nämnder ska säkerställa att det finns tillräckliga resurser för uppföljningsarbetet.
- Kontroll och uppföljningsarbetet av verksamhet som drivs i egen regi ska utformas på liknande sätt som för privata utförare gällande den egen regi som verkar inom samma regelverk och konkurrerar med privata utförare.

Definition av utförare

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. Det kan handla om olika företagsformer som aktiebolag, stiftelser, enskilda firmor, idébundna organisationer etc.

Med privat utförare avses inte ett hel- eller delägt kommunal bolag. Inte heller avses stiftelse som kommunen ensam eller tillsammans med någon annan bildat eller förening där kommunen bestämmer tillsammans med någon annan.

Formellt överlämnas en verksamhet vanligen efter ett upphandlingsförfarande (LOU, LUF) eller genom valfrihetssystem (LOV) samt att avtal tecknas med de privata utförarna.

Programmet omfattar inte fristående förskolor och skolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och alltså inte är upphandlad verksamhet utan reglerad genom tillståndsgivning.

Konkurrensneutralitet

Om den kommunala verksamheten agerar i konkurrens med privata utförare och verksamheten tydligt riktar sig till och rör medborgarna ska likvärdiga villkor gälla för uppdraget och i fråga om ersättning för utförandet. Inom programmets omfattning gäller detta ovillkorligen verksamhet enligt LOV, lagen om valfrihetssystem.

Allmänhetens insyn

Av kommunallagen framgår att kommunen ska se till att när avtal sluts med privat utförare så ska kommunen genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över.

Nämnder ska genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över till utföraren. Det ska i avtalet skrivas in att utföraren ska lämna information som kommunen begär. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådana uppgifter som inte strider mot lag eller författning eller anses utgöra företagshemligheter.

Den information som begärs in ska ha en koppling till upphandlingen och avtalet samt den kommunala verksamhet som utförs. Information som kan begäras kan exempelvis röra kvalitet, avvikelser, personaltäthet, personalens utbildning, miljöarbete, integration, jämställdhet och årsredovisning.

Allmänheten ges inte rätt att direkt få ut handlingar av utföraren utan det är endast kommunen som kan begära ut uppgifter. De uppgifter som kommunen erhållit blir allmänna handlingar i kommunen.

Informationsskyldighet

Kommunens informationsskyldighet framgår av kommunallagen som stadgar att när enskilda personer kan välja mellan olika utförare ska nämnden lämna information om samtliga utförare. Informationen ska vara saklig, relevant, jämförbar och lättillgänglig. Nämnderna ansvarar att informationsskyldigheten uppfylls via information på kommunens hemsida. Information ska finnas om den egna verksamheten och om privata utförares verksamheter som finns inom kommunen.

Nämndernas ansvar

Enligt kommunallagen ska nämnderna ”var och en inom sitt ansvarsområde se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 3:16 har lämnats över till någon annan”.

Varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar för att detta regleras i de avtal och uppdragsbeskrivningar som träffas med utförare.

Vidare ansvarar nämnderna för att utarbeta en uppföljningsplan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp i enlighet med detta programs mål och riktlinjer. Planen ska normalt vara en bilaga till nämndens internkontrollplan och ska omfatta samtliga utförare oavsett driftsform.

Granskningar och uppföljningar ska genomföras på ett systematiskt sätt och ändamålsenligt sätt. Resultaten av genomförd uppföljning dokumenteras och redovisas i nämnden, vidare ska resultaten bidra till kvalitetsutveckling av nämndernas verksamheter.

Återrapportering till kommunfullmäktige

Åtterrapporteringen av nämndernas arbete med uppföljningar sker via den årligt återkommande uppföljningen av internkontrollplan arbetet för nämnderna till kommunfullmäktige.

Bilaga 7 Interna tjänster gemensamma förvaltningen

Tjänst	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelse					
Exploateringskontor	215	221	225	230	235
Planering verksamhetslokaler	22	23	23	24	24
Idrotts- & fritidsanläggningar	93	96	98	100	102
Allmän Kultur	71	73	74	75	77
Samhällsutvecklingsnämnd					
Gator, vägar	250	258	263	268	273
Trafikövervakning	37	38	39	40	41
Parker & Naturvård	60	62	63	64	65
Teknisk planering	531	547	558	569	580
Detaljplaneverksamhet	72	74	75	77	79
Avfallsverksamhet	215	221	225	230	235
Socialnämnd					
Vård & omsorg enl SOL och HSL	1 068	1 100	1 122	1 144	1 167
Insatser enl LSS och Lass	357	368	375	383	391
Förebyggande verksamhet	76	78	80	82	84
Individ- & familjeomsorg, vård o stöd	622	641	654	667	680
Individ- & familjeomsorg, försörjn.stöd	233	240	245	250	255
Utbildningsnämnd					
Förskola, barn 1-5 år	821	846	863	880	898
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	672	692	706	720	734
Gymnasieskola, externt	74	76	78	80	82
Vuxenutbildning SFI	20	21	21	21	21
Bygg- och miljönämnd					
Stadsbyggnad	444	457	466	475	485
Miljö- och hälsoskydd	227	234	239	244	249
Totalt nämndernas kommunbidrag	6 180	6 366	6 492	6 623	6 757